

Samlenotat

Kommenteret dagsorden til miljørådsmøde den 18. juni 2013		
1.	Kommissionens meddelelse om en EU-strategi for tilpasning til klimaændringer og rådskonklusioner om samme KOM (2013) 216 - <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 2</i>
2.	Post-2015-dagsorden og opfølgning på Rio+20 - <i>Rådskonklusioner – ”endorsering”</i> - <i>Uformel ministerdrøftelse</i>	<i>Side 8</i>
3.	Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fluorholdige drivhusgasser KOM(2012) 643 - <i>Tidligt forhandlingsoplæg</i>	<i>Side 14</i>
4.	Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om Adgang til Genetiske Ressourcer og den Retfærdige og Ligelige Deling af Udbyttet ved deres Anvendelse i Unionen KOM (2012) 576 final - <i>Tidligt forhandlingsoplæg</i>	<i>Side 34</i>

PUNKT 1

Kommissionens meddelelse om en EU-strategi for tilpasning til klimaændringer KOM (2013) 216

- Rådskonklusioner
- Nyt notat

Resume

Kommissionens meddelelse om EU strategi for tilpasning til klimaændringer har til formål at bidrage til et mere klimaresistent Europa. Strategien søger overordnet at understøtte og ansøre medlemsstaternes tilpasningstiltag med henblik på at fremme medlemsstaternes indsats, fremme mere velinformeret beslutningstagen og fremme tilpasning i de vigtigste sårbare sektorer. Under hvert af disse temaer oplister strategien en række tiltag – i alt otte. Ift. strategiens første tema om fremme af medlemsstaternes indsats fokuseres på 3 konkrete tiltag: 1) Ansøre medlemsstaterne til at vedtage omfattende klimatilpasningsstrategier, 2) Tilvejebringelse af LIFE finansiering til at støtte kapacitetsopbygning og øge tilpasningsindsatsen i Europa frem til 2020, 3) Indføre tilpasning indenfor rammerne af borgmesteraftalen (2013/2014). Under det andet tema om fremme af mere velinformeret beslutningstagnin oplistes 2 konkrete tiltag: 4) Afhjælpe problemet med videnshuller, 5) Videreudvikle "CLIMATE- ADAPT" som "one-stop-shop" for tilpasningsinformation i Europa. Og for det tredje tema om fremme af tilpasning i de vigtigste sårbare sektorer fremgår der 3 tiltag: 6) Fremme klimasikring i den fælles landbrugspolitik, samhørighedspolitik og den fælles fiskeri politik, 7) Sikre mere klimaresistente infrastrukturer og 8) Fremme forsikringer og andre finansielle produkter med henblik på klimaresistente investeringer og forretningsbeslutninger. Strategien understøttes desuden af 7 bilag der indeholder en række ikke bindende vejledninger, herunder til medlemsstaternes udvikling af klimatilpasningsstrategier. I 2017 vil Kommissionen aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af strategien, og i den forbindelse om nødvendigt foreslå en revision, samt overveje behovet for at foreslå et retligt bindende instrument.

Strategien har i sig selv ingen juridiske eller økonomiske konsekvenser.

Det irske formandskab har fremlagt rådskonklusioner om strategien til vedtagelse på Rådsmøde (miljø) den 18. juni 2013.

1. Status

Kommissionen sendte den 16. april ovennævnte meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Den Økonomiske og Sociale Komite samt Regionaludvalget. Det irske formandskab har den 3. maj fremsendt udkast til rådskonklusioner om EU's klimatilpasningsstrategi med henblik på vedtagelse på rådsmøde (miljø) den 18. juni 2013. Europa Parlamentet har ikke behandlet forslaget.

2. Formål og indhold

Med meddelelsen fremlægger Kommissionen en EU strategi for tilpasning til klimaændringer for Europa. Indledningsvis konstaterer Kommissionen, at alle lande i EU påvirkes af klimaforandringer afhængigt af klimatiske, geografiske og socioøkonomiske vilkår. Kommissionen konstaterer, at omkostningerne ved en manglende tilpasning til klimaændringer kan anslås til mindst 100 mia. EUR årligt i 2020 og op til 250 mia. EUR i 2050 for EU som helhed. Kommissionen konstaterer

ligeledes, at en del af løsningen på udfordringerne er en tilpasningstrategi for Europa. Det vil indebære, at beredskabet og kapaciteten til at reagere på effekterne af klimaændringer på lokalt, regionalt, nationalt og EU-plan styrkes, og at der udvikles en tilgang, der sikrer sammenhæng og koordinationen af indsatsen.

Strategien har særligt fokus på tre temaer - fremme af medlemsstaternes indsats, fremme af mere velinformeret beslutningstagen og fremme af tilpasning i de vigtigste sårbare sektorer. Under hvert fokusområde oplistes der en række tiltag – samlet set otte tiltag. Strategien understøttes desuden af 7 bilag der indeholder en række ikke bindende vejledninger, herunder til medlemsstaternes udvikling af klimatilpasningsstrategier.

Strategiens temaer og tiltag:

Fremme medlemsstaternes indsats

Det anbefalede instrument på globalt plan under FN's rammekonvention om klimaændringer er nationale tilpasningsstrategier. Der er tale om centrale analytiske instrumenter, som fokuserer på at tilvejebringe information og prioritere indsatsen og investeringerne. Kommissionen fremhæver i den sammenhæng tre tiltag.

Tiltag 1: opfordring til medlemsstaterne om at vedtage fyldestgørende klimatilpasningsstrategier.

Ud af 27 medlemsstater har kun 15 EU medlemsstater vedtaget en klimatilpasningsstrategi. Med strategien følger derfor en ikke bindende vejledning med retningslinjer for udarbejdelsen af tilpasningsstrategier til brug for medlemsstaternes udvikling, implementering og revision af nationale klimatilpasningsplaner. Vejledninger er i et bilag til meddelelsen. Hovedelementerne i vejledning til de nationale tilpasningsstrategier er udvælgelse af landets primære udfordringer og fastlæggelse af en strategisk retning, udarbejdelse af strategi og handlingsplan. Senest i 2014 vil Kommissionen udarbejde en resultattavle for tilpasningsberedskab med de vigtigste indikatorer til at måle medlemslandenes beredskabsniveau. Kommissionen vil i 2017 vurdere, hvorvidt medlemslandenes tiltag er tilstrækkelige og vil på den baggrund overveje at foreslå et retligt bindende instrument.

Tiltag 2: Tilvejebringelse af LIFE finansiering til at støtte kapacitetsopbygning og øge tilpasningsindsatsen i Europa frem til 2020

Kommissionen vil yde finansiel støtte til klimatilpasning gennem det foreslåede LIFE instrument, som omfatter et delprogram for klima. Kommissionen vil bruge flerårige arbejdsprogrammer til at fastlægge strategiske mål og tematiske prioriteter, og vil give prioritet til tilpasningsfokuserede flagskibsprojekter, der tager fat på centrale tværsektorielle, tværregionale og/eller grænseoverskridende spørgsmål. Kommissionen vil særligt fremme Life finansiering af klimatilpasning inden for en række områder, herunder i forbindelse med grænseoverskridende forvaltning af oversvømmelser, grænseoverskridende kystforvaltning, klimatilpasning i byplanlægning, bygningsindretning og naturressourceforvaltning, bjerge og øer samt bæredygtig forvaltning af vand. Demonstrationsprojekter og innovative tilpasningsteknologier vil blive fremmet.

Tiltag 3. Indføre tilpasning indenfor rammerne af borgmesteraftalen (2013/2014)

På baggrund af et pilotprojekt "Adaptation strategies for European cities" vil Kommissionen fremme tilpasningsstrategier for byer i koordination med andre EU-politikker på grundlag af modellen for borgmesteraftalen, der er et initiativ mellem mere end 4.000 lokale myndigheder, som

frivilligt har afgivet tilsagn om at forbedre livskvaliteten i byerne under virkeliggørelsen af EU's klima- og energimål.

Mere velinformeret beslutningstagning

Kommissionen konstaterer, at den viden om tilpasning, beslutningstagningen bygger på, er ved at blive bedre. Der findes flere og flere forskningsprogrammer, nationale og regionale tilpasningsstrategier og sårbarhedsvurderinger. Men Kommissionen konstaterer også, at der fortsat er behov for vidensudvikling på området.

Tiltag 4. Afhjælpe problemet med videnhuller

Kommissionen vurderer, at der særlig mangler viden inden for information om skader, omkostninger og fordele ved tilpasning, indenfor regionale og lokale analyser, og risikovurderinger, inden for modeller og værktøjer til at understøtte beslutningstagen og inden for midler til overvågning og evaluering af klimatilpasningstiltag. Som led i gennemførelsen af strategien vil Kommissionen videreføre samarbejdet med medlemsstaterne og interesseparter med henblik på at udfylde disse videnhuller og identificere de relevante værktøjer og metoder. Resultaterne af dette fremtidige arbejde vil indgå i programmeringen af Horisont 2020 og danne grundlag for bedre grænseflader mellem videnskab, politisk beslutningstagning og erhvervsliv. De vil også blive anvendt til at forbedre den tilgængelige information under den fælles europæisk hjemmeside "CLIMATE-ADAPT". Kommissionen vil fremme EU-dækkende sårbarhedsvurderinger, bl.a. på grundlag af den tværsektorielle EU-oversigt over natur- og menneskeskabte risici, som Kommissionen vil udarbejde i 2013. Den vil bl.a. støtte arbejdet i Det Fælles Forskningscenter med at vurdere konsekvenserne af klimaændringer og foretage en omfattende gennemgang af, hvad de globale klimaændringer kommer til at betyde for EU. Det vil indgå i de fremtidige "integrerede trussels- og risikovurderingsrapporter", der skal vedtages af Kommissionen og den høje repræsentant i 2015.

Tiltag 5. Videreudvikling af den fælles hjemmeside "CLIMATE- ADAPT"

Kommissionen og Miljøagenturet vil forbedre adgangen til information og udvikle interaktionen mellem CLIMATE-ADAPT og andre relevante platforme for at fremme mere velinformeret beslutningstagen.

EU-tiltag med henblik på fremme af tilpasning i de vigtigste sårbare sektorer

Tiltag 6. Fremme af klimasikring i den fælles landbrugspolitik, samhørighedspolitikken og den fælles fiskeri politik

Kommissionen har fremsat forslag til lovgivning om integration i andre sektorpolitikker, der behandles separat i de relevante rådsregi uafhængigt af meddelelsen om klimatilpasning. Kommissionen har sammen med strategien udarbejdet et arbejdspapir om principper og anbefalinger om integrering af klimatilpasning i samhørighedspolitikken, der vil blive justeret i lyset af kommende forhandlingsresultater om revision af den fælles landbrugspolitik. Kommissionen har desuden vedtaget et arbejdspapir om klimatilpasningens effekter på mennesker, dyr og planter, der beskriver EU's initiativer. Papirerne har ikke i sig selv bindende karakter. Klimatilpasning er allerede integreret i andre EU politikker og programmer. Kommissionen påtænker at vedtage en vejledning om integration af klimatilpasning i den fælles fiskeri politik i 2013.

Tiltag 7. Sikre en mere klimaresistent infrastruktur

I 2013 vil Kommissionen give de europæiske standardiserings organisationer til opgave at

iværksætte en kortlægning af industrirelevante standarder indenfor energi, transport og bygninger, og fastlægge hvilke standarder der skal revideres, således at tilpasningsaspekterne bedre integreres. Kommissionen vil samtidig, på baggrund af resultaterne i forbindelse med meddelelsen om ”grøn infrastruktur i 2013”, undersøge behovet for yderligere vejledning målrettet myndigheder og beslutningstagere, civilsamfund, private virksomheder og eksperter i naturbeskyttelse for at sikre at principperne ved økosystembaseret tilgang til udvikling af grøn infrastruktur bliver udbredt.

Tiltag 8. Fremme forsikringer og andre finansielle produkter med henblik på klimaresistente investeringer og forretningsbeslutninger

Kommissionen har sammen med strategien vedtaget en grøn bog om forsikringer af natur og menneskeskabte katastrofer med henblik på at ansøre forsikringsselskaber til at forbedre forvaltningen af klimatilpasningsrisici. Kommissionen ønsker at få naturkatastrofeforsikringer bedre ind på markedet og frigøre det fulde potentiale indenfor priser på forsikringer og andre finansielle produkter med henblik på at oplyse, forebygge og afbøde risici samt sikre, at de forskellige investeringer og forretningsmæssige beslutninger er klimaresistente på langt sigt.

Styring, finansiering og revision

Afslutningsvis indeholder strategien en række punkter om samordning, herunder samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne i Udvalget for Klimaændringer og via udpegning af nationale kontaktpunkter til at koordinere kommunikationen mellem deres lande og Kommissionen. Strategien fokuserer ligeledes på finansiering særligt via brugen af eksisterende EU finansieringsredskaber. Endelig konkluderer Kommissionen, at der vil blive udviklet indikatorer mhp. at evaluere tilpasningsbestræbelser og sårbarheder i hele EU. I 2017 vil Kommissionen aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af strategien og foreslår om nødvendigt, at den revideres.

Rådskonklusioner:

Formandskabet har den 3. maj 2013 fremlagt udkast til rådskonklusioner om strategien. Udkastet er generelt positivt overfor Kommissionens meddelelse og tilhørende vejledninger.

Rådskonklusionerne understreger, at Kommissionens vejledninger giver et godt grundlag for det videre arbejde om klimatilpasning. Udkastet til rådskonklusioner opfordrer medlemsstaterne til at udvikle, implementere og revidere deres klimatilpasningspolitikker og planer i lyset af vejledningerne fra Kommissionen, og noterer sig, at Kommissionen i 2017 vil vurdere, om medlemsstaternes foranstaltninger er tilstrækkelige, og i modsat fald vil overveje at foreslå et retligt bindende instrument.

Det understreges endvidere, at finansiering er en kritisk faktor i forhold til at bygge et klimamodstandsdygtigt Europa, og det noteres, at udkastet til EU's flerårige finansielle rammer inkluderer klimarelaterede tiltag på mindst 20 % af EU's budget. Desuden understreger udkastet til rådskonklusioner behovet for at integrere klimatilpasning i andre sektorpolitikker og opfordrer Kommissionen til at klimasikre EU handlinger i sårbare områder, som f.eks. kystområder.

Endelig understreger udkastet til rådskonklusioner behovet for passende policy koordination på EU niveau, der involverer medlemsstaterne.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig som om Kommissionens meddelelse.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Meddelelsen er ikke i sig selv juridisk bindende for Danmark og har derfor ikke økonomiske, miljømæssige eller juridiske konsekvenser for Danmark.

6. Høring

Meddelelsen blev sendt i alm. høring den 30. april 2013. Høringsfristen udløber den 28. maj 2013.

Sagen blev den 22. maj 2013 behandlet i miljøspecialudvalget, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Danmarks Naturfredningsforening (DN) var generelt positive over for strategien og regeringens holdning, men mener, at monitorering bør fremhæves, så man får mulighed for at sammenligne på tværs af medlemsstaterne. DN udtrykte forundring over formuleringen med 2017-mekanismen og satte spørgsmålstegn til, hvad kommissionen ville med den strategi.

Landbrug og Fødevarer (L&F) ønskede, at se på samspil med anden lovgivning, herunder specielt ift. landbrug.

Dansk Industri (DI) var interesserede i at vide mere om indikatorerne, og problemer der måtte være forbundet til dem.

Greenpeace udtrykte tilfredshed med, at tonen var skærpet lidt ift. 2017-mekanismen, idet man fandt, at der ikke er gode erfaringer med frivillige ordninger.

I forlængelse af miljøspecialudvalget fremsendte DANVA følgende skriftlige kommentarer:

DANVA hilser strategien velkommen og bakker op om strategiens otte tiltag. En overordnet strategi for klimatilpasning vil mindske samfundets omkostninger ved ekstreme vejrhendelser og samtidig sikre, at de forskellige aktørers indsats koordineres således, at samfundet får investeret milliarderne optimalt. For vandsektoren er det væsentligt, at forskningen på området fremmes, således at sektoren får et bedre videns fundament for de meget store investeringer, der skal foretages indenfor forsyningsområdet. Det er derfor vigtigt, at såvel den nationale som internationale forskningsindsats øges, og at den herved skabte viden kan gøres tilgængelig for aktørerne på området. For vandbranchen er det af meget stor betydning, at Danmark fremover fortsat er foregangsland på området. Kun derved er vi i stand til at fastholde og udbygge vores position i forhold til innovation på området, hvilket er nødvendigt, hvis Danmark skal kunne øge vores andel af det meget store globale marked for klimaløsninger på vandområdet.

7. Forhandlingssituationen

Medlemsstaterne er generelt positive overfor formandskabets udkast til rådskonklusioner. Der er udbredt ønske fra medlemsstaterne om, at Kommissionens videre arbejde med klimatilpasning sikrer en involvering af medlemsstaterne, herunder tager højde for medlemsstaternes erfaring med klimatilpasning på nationalt, regionalt eller lokalt niveau.

Ift. spørgsmålet om et fremtidigt retsligt instrument, således som Kommissionen angiver det evt. vil

fremstille efter 2017, hersker der generel skepsis blandt medlemsstaterne, idet flertallet af medlemsstater finder, at det er præmaturlt at tage stilling til dette spørgsmål på nuværende tidspunkt.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen og kan generelt støtte formandskabets udkast til rådskonklusioner.

Regeringen er enig i, at der vil være væsentlige udfordringer forbundet med klimatilpasning i EU.

Regeringen lægger samtidig vægt på, at klimatilpasning baseret på et planlagt og vidensbaseret grundlag, er af afgørende samfundsøkonomisk betydning.

Regeringen kan grundlæggende støtte Kommissionens initiativer ift. fremme af medlemsstaternes indsats for klimatilpasning, herunder via fremme af udvikling af nationale klimatilpasningsstrategier, via benyttelsen af EU's Life midler samt via fremme af tilpasningsstrategier for byer. Regeringen finder det centralt, at der i alle medlemsstater udarbejdes tilpasningsstrategier. Danmark er langt fremme med klimatilpasning og kan derfor bidrage med danske erfaringer i Kommissionens videre arbejde med klimatilpasning. Danmark har gennemført en klimatilpasningsstrategi, en national handlingsplan "Klimasikring af Danmark 2012", en borgerkampagne om "gratis klimatjek", og støttet demonstrationsprojekter og partnerskaber, herunder med forsikringsbranchen om at skabe økonomisk incitament for private husejere og virksomheder til at klimasikre deres ejendomme. Regeringen finder, at det er væsentligt at inddrage medlemsstaternes erfaring med klimatilpasning på nationalt, regionalt og lokalt niveau i Kommissionens videre arbejde med klimatilpasning. Danmark er generelt mere progressiv i vores klimatilpasningsindsats i forhold til andre medlemsstater. Regeringen finder det præmaturlt at tage stilling til nødvendigheden af en evt. fremtidig retslig ramme efter 2017.

Regeringen kan grundlæggende støtte Kommissionens forslag til initiativer med henblik på at fremme et bedre beslutningsgrundlag. Regeringen finder grundlæggende, at klimatilpasning er et komplekst og tværgående politikområde, hvor det er væsentligt, at der er et stærkt og velinformeret grundlag for beslutningstagning. Regeringen finder det i den sammenhæng væsentligt, at der i forbindelse med udarbejdelse af klimatilpasningsstrategier sker en inddragelse af interessenter med henblik på at sikre et tilstrækkeligt vidensgrundlag.

Regeringen finder det vigtigt, at der iværksættes EU-tiltag med henblik på fremme af tilpasning i de vigtigste sårbare sektorer, herunder ved at adressere grænseoverskridende og horisontale udfordringer forbundet med klimatilpasning bl.a. i forhold til infrastruktur, byggeri, vand og kyster. Strategien bør således kunne bidrage med en vision i forhold til håndteringen af større grænseoverskridende udfordringer, der har konsekvenser for et samlet Europa, og som samtidig dæmper op for udfordringer forbundet med klimaændringer i lande, som grænser op til EU.

Regeringen kan grundlæggende støtte initiativer med henblik på at integrere klimatilpasning i EU's interne politikker, herunder den fælles fiskeri- og landbrugspolitik og samhørighedspolitikken. Regeringen støtter, at 20 % af EU's budget anvendes til klima mitigation og adaptation igennem mainstreaming af klimatiltag og knyttet til etablering af målsætninger, monitorering og rapportering. Regeringen finder det endvidere væsentligt, at de eksisterende og fremtidige muligheder for finansiering af klimatilpasning i den flerårige finansielle budgetramme i EU udnyttes til at allokere midler til klimatilpasning, og at der herunder også sættes på udvikling og

demonstration af intelligente løsninger og ny teknologi. Regeringen støtter, at klimasikring bør ske i andre sektorpolitikker, herunder sikre sammenhæng med arbejdet under Kommissionens meddelelse ”Blue print to safeguard Europe’s Waters”.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt FEU.

Det indstilles, at sagen forelægges Folketinget Europaudvalg til orientering.

Punkt 2

Post-2015-dagsorden og opfølgning på Rio+20. KOM (2013) 0092

- Rådskonklusioner – ”endorsering”
- Uformel ministerdrøftelse

1. Resume

Rådet ventes at drøfte EU's foreløbige holdning til det internationale arbejde med at udvikle en ny global udviklingsdagsorden for tiden efter 2015, der både skal afløse FN's 2015-mål og sikre integration af bæredygtig udvikling med afsæt i de Bæredygtigheds mål, som skal formuleres i opfølgning på Rio+20 konferencen om bæredygtig udvikling. Drøftelsen vil ske med afsæt i Kommissionens meddelelse, KOM(2013) 92: ”Et værdigt liv for alle: Fattigdomsudryddelse og en bæredygtig udvikling i verden”.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2013) 92 af 27. februar 2013 fremsendt meddelelsen: ”Et værdigt liv for alle: Fattigdomsudryddelse og en bæredygtig udvikling i verden” til Rådet. Meddelelsen er resultatet af en bred høringsproces, hvor medlemsstaterne, eksterne interessenter og offentligheden er blevet inddraget. Meddelelsen søger at afdække muligheder og udfordringer for formuleringen af en samlet fremtidig udviklingsdagsorden efter 2015 i opfølgning på FN's 2015 mål og Rio+20 konferencen om bæredygtig udvikling i juni 2012. Meddelelsen foreslår samtidig en række principper for EU's position i de fremtidige drøftelser og forhandlinger om den nye globale udviklingsdagsorden efter 2015.

3. Formål og indhold

I september 2013 ventes afholdt en FN-event for at gøre status over indsatsen for at nå 2015-målene (MDG) samt tage hul på drøftelsen af den globale udviklingsdagsorden efter 2015. Herudover adresserer meddelelsen opfølgning på Rio+20-konferencen afholdt i juni 2012. Opfølgningen vil bl.a. også ske via en åben arbejdsgruppe om formulering af bæredygtigheds mål, som blev besluttet nedsat i Rio, og som inden september 2014 skal levere forslag til bæredygtigheds mål til FN's 68. Generalforsamling. I Kommissionens meddelelse fremsættes forslag til en fælles EU-tilgang til disse spørgsmål: Først udpeges de vigtigste udfordringer og muligheder, derefter evalueres de resultater, som er opnået i arbejdet med 2015-målene, og nogle af de vigtigste skridt mod bæredygtig udvikling, som vedtaget på Rio+20-konferencen, gennemgås. Endelig beskrives udfordringerne for og det mulige indhold i en fremtidig udviklingsdagsorden efter 2015.

På grundlag af disse overvejelser foreslås det i meddelelsen, at EU skal arbejde for én samlet ramme for den globale udviklingsdagsorden efter 2015, som med afsæt i FN's 2015-mål har bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom som ultimative mål og integrerer de tre dimensioner af bæredygtig udvikling (økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed). Samtidig peges på, at målene i en ny samlet udviklingsramme bør være globale, dvs. gyldige for samtlige lande, og sigte mod en måldato for et nyt sæt mål i 2030 på basis af en mere langsigtet vision for 2050. Herudover foreslås det, at EU skal arbejde for, at et nyt sæt mål bliver begrænsede i antal, samt at EU bevarer fleksibilitet i sin position og vægter dialog med andre partnere. I meddelelsen indgår også de forslag, som EU fremsatte forud for Rio+20 om, at der i processen med formulering af mål desuden bør være fokus på ressourcer såsom energi, vand, fødevarer, sikkerhed, havene samt

bæredygtigt forbrug og produktion, social inklusion og anstændigt arbejde. Et nyt sæt mål må samtidig være i tråd med eksisterende internationale aftaler.

Det foreslås endvidere i meddelelsen, at EU i sin tilgang til udvikling af post-2015 rammen fokuserer på fem hovedelementer: 1) sikring af grundlæggende levestandarder som led i fattigdomsbekæmpelse og mere ambitiøse mål baseret på de nuværende 2015-mål, 2) inklusiv og bæredygtig vækst, 3) bæredygtig forvaltning af naturressourcer, 4) øget lighed og retfærdighed, herunder en styrket kobling til menneskerettigheder og god regeringsførelse samt 5) fred og sikkerhed, inkl. skrøbelige staters situation. Det fremhæves i den forbindelse, at jordens miljømæssige begrænsninger desuden vil kræve en integrerende løsning, som påvirker alle disse prioriterede områder.

Ministrene ventes på Rådsmødet at endossere en overordnet EU-linje på sagen, som bl.a. både skal vejlede EU's engagement i den åbne arbejdsgruppe om formulering af bæredygtigheds mål og i forhold til den særlige FN-event i september 2013, der skal gøre status over indsatsen for at opnå 2015-målene og tage hul på drøftelsen af den globale udviklingsdagsorden efter 2015. EU's overordnede linje på sagen vil efterfølgende også skulle endosseres på Miljørådet den 18. juni, hvorefter EU's linje formelt forventes vedtaget i Rådet for Almindelige Anliggender (GAC) den 25. juni.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Ikke relevant.

8. Høring

Kommissionens meddelelse blev sendt i offentlig høring den 22. marts 2013 til Concord Danmark, 92-gruppen, FORDI, NGO FORUM, Institut for Menneskerettigheder og LO/FTF - Ulandssekretariatet. Der er modtaget følgende høringssvar:

Institut for Menneskerettigheder (IMR): "Instituttet for Menneskerettigheder (Instituttet) er enig i, at den fremtidige dagsorden ikke kun har et fattigdomsfokus, men tager udgangspunkt i de største globale udfordringer, og disse omfatter alle lande og alle mennesker i verden og dermed en global fortælling om udvikling i retning af en bæredygtig klode. Instituttet finder det positivt at "meddelelsen" gør status og dermed baserer sig på erfaringer fra de nuværende Tusindårsmål. IMR vil på den baggrund gerne slå til lyd for at den nye globale dagsorden integrerer mål og rettigheder så disse dagsordener ikke bliver konkurrerende dagsordener men gensidigt supplerende.

Tusindårsårene var karakteriseret ved uklarhed i ansvar for gennemførelse. IMR vil gerne forslå at man med de nye mål klart beskriver ansvar og rollefordeling for de forskellige nationale og internationale aktører, så det reelt bliver en fortælling om en global og samlet indsats.

Opbygning af strukturer og processer til at sikre et retssamfund og dermed ansvarlighed er af yderste vigtighed for ethvert samfund. Ansvarlighed kræver en parlamentarisk indsats, demokratisk vedtagne lovgivning og politikområder, velfungerende myndigheder, effektive og uafhængige domstole, og et stærkt civilsamfund. Ansvarligheden bør ikke kun tænkes i forhold til statslige myndigheder, men bør også inkludere ansvarlighed for dem med moralsk myndighed som virksomheder (Jvf FNs Guiding principles angående virksomheders ansvar i forhold til rettidig omhu) og uformelle strukturer som f.eks. klanledere og religiøse ledere.

Parlamenterne skal i den næste runde af globale udviklingsmål spille en langt større rolle i den nationale gennemførelse og der skal gøres en indsats for at parlamentarikere får mulighed for at drøfte målene inden de vedtages, ligesom de er tilskrevet en rolle for målenes gennemførelse. Dette er vigtigt for at sikre, at målene får det nationale ejerskab og ansvar, som i sidste ende sikrer deres gennemførelse – også i og med at bæredygtighed formentlig bliver overskriften for de nye mål og de tre dimensioner for bæredygtighed: økonomisk, miljømæssig og social bæredygtighed, berører store politikområder.

Der skal sikres et globalt forum for ansvarlighed i forhold til systematisk at vurdere målenes fremskridt. Her forslår Instituttet at man ikke opfinder nye fora, men man benytter sig af det eksisterende system for monitorering og rapportering, som FN's menneskerettighedssystem udgør, og dermed også knytte målene til en rettighedsbaseret tænkning. Menneskerettighedsrådet samles tre gange om året, hvor målene kunne være et fast dagsordenspunkt. Desuden samler og koordinerer FN's "special procedures" viden om den globale tilstand og er i dialog med de nationale regeringer. Endelig er der de enkelte landes jævnlige UPR rapporteringer, og ikke mindst de traktatbunde periodevise rapporteringer til FN's komitéssystem. I Kommissionens meddelelse er ECOSOC og UNEP tiltænkt en rolle, som endnu ikke er beskrevet. ECOSOC's rolle kunne blive politikudviklende og videnssamlende, hvor menneskerettighedsrådet bliver en dialogbaseret og gensidigt forpligtende overvågningsfunktion.

Nationalt og regionalt er der også systemer som kan spille en vigtig rolle. I dag er der 100 nationale menneskerettighedsinstitutioner i verden som agerer bindeled mellem den nationale kontekst og det internationale niveau. På det regionale niveau det afrikanske, det inter-amerikanske og det europæiske menneskerettighedssystem – med egne rapporteringssystemer og overvågningsinstanser.

Ansvarlighed bør efter Instituttets mening også tænkes ind i forhold til hele det internationale samfund, både bilaterale og multilaterale aktører. Dette gælder ligeledes multilaterale bistandsaktører i forhold til den nationale kontekst.

Der er et konkret behov for at ansvarliggøre og demokratisere ledelsen af de store internationale ikke statslige aktører med henblik på at sikre at der er deltagelse i de ledende organer fra alle verdensdele. F.eks. Verdensbanken, IMF, WTO og også de forskellige FN særorganisationer. Deres rolle i den fremtidige globale dagsorden bør også beskrives."

Sex & Samfund: "Sex & Samfund vil gerne sammen med 'Countdown 2015 Europe', en koalition med de 17 førende seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheds organisationer i Europa gerne hilse EU-kommissionens meddelelse velkommen, på flere væsentlige punkter. Det gælder bl.a. nødvendigheden af at sammentænke global fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling, at "rammen bør lægge særlig vægt på en rettighedsbaseret tilgang til udvikling" (s. 11), samt at den

nye ramme skal være universel og dermed forpligte alle verdens lande på baggrund af deres forskellige udgangspunkter og medfølgende ansvar. Men vi ser også en række bekymrende træk, særligt ift. områder som relaterer sig til kvinders rettigheder og adgangen til sundhed – særligt med fokus på seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Derfor bør Danmark sikre, at EU's konklusioner i både udviklings- og miljøministerrådet, skal inddrage følgende punkter:

1. MDG 5 (forbedre mødres sundhed og reducere mødredødeligheden med tre fjerdedele) er det mål, hvor implementering halter mest bagefter i verden. For at accelerere indsatsen er det en nødvendighed at EU sikrer, at den nye post-2015 ramme inkorporerer mål og indikatorer med det formål at opnå universal adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder.

2. Om end vigtigheden af den rettighedsbaserede tilgang er understreget i meddelelsen så lægger dokumentet ikke tilstrækkelig vægt på, hvordan fremme og beskyttelse af menneskerettigheder er helt centrale for at opnå en global udvikling som også er bæredygtig. I denne forbindelse er det helt centralt særligt at adressere emner relateret til ulighed, diskrimination, deltagelse og styrkelse af marginaliserede, sårbare og udsatte grupper herunder særligt unge mennesker, kvinder, migrantarbejdere, hiv-smittede, stofmisbrugere, prostituerede samt folk med handicap.

3. I meddelelsen er vigtigheden af kvinders rolle nævnt, men det fremgår desværre ikke, hvordan post-2015 rammen ifølge EU skal adressere ligestillingsforhold og kvinders rettigheder. Principperne fra EUs ligestillingshandlingsplan for perioden 2010-2015 bør reflekteres i post-2015 rammen. Derudover, bør EU arbejde for at der etableres en mekanisme som sikrer at lande implementerer deres forpligtelser på ligestillingsområdet.

4. Meddelelsen nævner vigtigheden af at investere i sundhed, dog er det nødvendigt at teksten bliver mere konkret i forhold til sundhedsområdet. Særligt skal formuleringerne om at sikre universel adgang til sundhedsydelser af kvalitet samt at udbyde serviceydelser som er indenfor finansiell rækkevidde for de mest marginaliserede grupper styrkes. Disse sundhedsserviceydelser skal naturligvis inkludere serviceydelser relateret til seksuel og reproduktiv sundhed og hiv og aids forebyggelse og behandling. Ved at sikre universel adgang til seksuel og reproduktive sundhedsydelser og midler (herunder adgang til prævention), vil uønskede graviditeter også kunne forebygges og kvinders rolle i forvaltningen af familiers ressourcer vil blive styrket. Dermed vil balancen mellem naturressourcer og befolkningers behov også forbedres.

5. Meddelelsen fremhæver, at hiv-indsatsen er et af de områder som har opnået bemærkelsesværdige resultater og forpligter sig på at videreføre denne indsats (der er fortsat 7 millioner mennesker som mangler adgang til behandling). Det er afgørende at post-2015 rammen lægger særligt vægt på at adressere behovene for de mest sårbare og marginaliserede grupper og integrerer mål og indikatorer, udarbejdet i forbindelse med den politiske hiv/aids-erklæring fra 2011.”

NGO FORUM, 92-gruppen, FORDI og Concord Danmark: ”NGO FORUM, 92-gruppen, FORDI og Concord Danmark henviser til vores fælles positionspapir om den nye Post 2015 ramme og hilser det velkomment, at EU-Kommissionens meddelelse på flere væsentlige punkter ligger på linje med anbefalinger i vores position. Det gælder bl.a. nødvendigheden af at sammentænke global fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling, at ”rammen bør lægge særlig vægt på en rettighedsbaseret tilgang til udvikling” (s. 11), samt at den nye ramme skal være universel og dermed forpligte alle verdens lande på baggrund af deres forskellige udgangspunkter og

medfølgende ansvar. Men vi ser også en række bekymrende træk, som vedrører vage og ansvarsfralæggende formuleringer, særlig ift. EU-landenes eget ansvar for at omstille sig til en bæredygtig økonomi; på menneskerettighedsområdet og ift. politik-kohærens for udvikling (Policy Coherence for Development, PCD). Derfor bør Danmark sikre, at de forekommende konklusioner i både udviklings- og miljøministerrådet, som minimum skal:

Bekræfte de positive aspekter nævnt ovenfor og give en klokkeklar bekræftelse af meddelelsens budskab om, at: ”Det vil ikke være muligt at udrydde fattigdom (...) hvis ikke der samtidig gøres en indsats for at sikre global miljømæssig bæredygtighed, og omvendt” (s 8) – og at EU er indstillet på at påtage sig sit eget ansvar i denne sammenhæng.

Konkretisere hvilke målsætninger EU og andre rige lande selv skal ansvarliggøres for at levere på inden for den nye universelle ramme. I lyset af at meddelelsen eksplicit tager afsæt i det videnskabelige koncept ”Planetary Boundaries”, kunne man med rette forvente, at meddelelsen havde indeholdt en række nye konkrete forslag til, hvordan EU kan omstille til en grøn og retfærdig økonomi, der holder sig indenfor sin retfærdige andel af det planetære råderum – som EU’s produktion og forbrug i dag langt overskrider. Her er det ikke nok, som meddelelsen gør, at henvise til igangværende processer – den pågående revision af EU’s fælles landbrugs- og fiskeripolitik og det kommende syvende miljøhandlingsprogram. Der må en større erkendelse af EU og andre rige landes ansvar til, og deraf følgende forpligtelser til at iværksætte konkrete tiltag.

Gøre det klart, at EU vil etablere effektive mekanismer til at øge sammenhængen på tværs af de mange politikker, der påvirker udviklingslandenes rammevilkår for at løfte sig selv ud af fattigdom (PCD). PCD er rigtigt placeret under ”gennemførelse” af rammen (s. 13f), men begrebet gives en ansvarsfralæggende betydning, som ikke stemmer overens med EU’s juridiske forpligtelse om, at Europas egne politikker ikke må underminere udviklingspolitikens mål. Meddelelsens giver fejlagtigt det indtryk, at det er udviklingslandenes politikker, der er det primære gentandsfelt for PCD, hvilket skader EU’s troværdighed på området alvorligt. Man skal ikke kaste med sten, hvis man selv bor i et glashus.

Mens vi glæder os over at meddelelse fremhæver ulighed og retfærdighed under afsnittet ”prioriterede indsatsområder” (s. 11), er det stærkt beklageligt at menneskerettighederne og den rettighedsbaserede tilgang står alt for svagt under ”principafsnittet” (5.2), hvor de underordnes ”lighed og retfærdighed” (s. 13). Menneskerettighederne bør efter vores opfattelse fastslås som en ukrænkelig forudsætning for retfærdighed, ligesom de underliggende årsager til fattigdom og marginalisering ikke adresseres. Kvinder rammes i langt højere grad end mænd af fattigdom og ofte er det de fattigste kvinder, som oplever størst ulighed og krænkelse af rettigheder. Ligeledes er der ingen refleksioner over, hvordan den nye udviklingsramme skal håndtere den lige ret for alle verdens indbyggere til et miljømæssigt råderum inden for planetens bæreevne, hvilket også er et grundlæggende element i den menneskerettighedsbaserede tilgang. Det er ikke muligt at udrydde fattigdom eller skabe bæredygtig udvikling for alle, uden at sætte mennesker og deres rettigheder i centrum af både analyse og løsninger.

Fastholde de rige landes forpligtelse til at give minimum 0,7 % af BNI i ’ren’ udviklingsbistand og innovativ finansiering. Meddelelsen er her alt for begrænset idet der kun henvises til den kommende meddelelse om ”en integrerende EU-tilgang til finansiering og andre gennemførelsesmidler”, som forventes fremsat midt 2013 (s. 14). Det er nødvendigt, at EU i langt højere grad går foran og presser på for at sikre den nødvendige finansiering til at skabe en global bæredygtig udvikling. Det gælder både ift. sikring af den nødvendige ”rene” udviklingsbistand og ift. nye væsentlige finansieringskilder, som bl.a. kan omfatte beskatning af finansielle transaktioner,

afskaffelse af skattely og stop for transnationale firmaers skatteunddragelse, omstilling til grøn økonomi herunder afgifter på forurening (CO₂) og stop for ikke-bæredygtige subsidier.”

9. Forhandlingsituationen

Der forventes generel opbakning til linjen i Kommissionens meddelelse og til, at der arbejdes for en EU-linje i sagen, som uden at være detaljeret indeholder generelle retningslinjer for EU's ageren i de kommende internationale processer. Der forventes blandt medlemsstaterne forskellig betoning af de for dem særlige prioritetsområder, ligesom der f.eks. i forhold til spørgsmålet om at omtale behovet for at styrke kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder, kan ventes forskellige opfattelser medlemsstaterne i mellem, idet emnet af visse medlemsstater opfattes som kontroversielt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen bakker op om arbejdet med at sikre sammenhæng og samtænkning mellem opfølgning på Rio+20-konferencen og formuleringen af en ny udviklingsramme efter 2015, herunder at én samlet post-2015-ramme integrerer og balancerer alle tre dimensioner af bæredygtig udvikling (økonomisk, social og miljømæssig). Regeringen støtter en pragmatisk linjeføring med vægt på at skabe international konsensus om det fremtidige bæredygtige udviklingsparadigme. Regeringen vil arbejde for, at den globale udviklingsdagsorden efter 2015 tager afsæt i FN's 2015-mål og har bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom som ultimative mål og sikrer at integration af bæredygtig udvikling tager afsæt i de Bæredygtighedsmaal, som skal formuleres i opfølgningen på Rio+20 konferencen om bæredygtig udvikling. Regeringen støtter, at EU fastlægger sin overordnede holdning på en måde, som tillader fleksibilitet og lydhørhed i lyset af udviklingen i de internationale forhandlinger om sagen.

Sagen skønnes at burde forelægges Folketingets Europaudvalg med henblik på orientering.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 5. oktober 2012, samt den 17. maj 2013 forud for Rådsmødet (udenrigsanliggender – udvikling) den 28. maj 2013. Folketingets Europaudvalg har desuden den 2. april 2013 modtaget grund- og nærhedsnotat om meddelelse fra Kommissionen om Et værdigt liv for alle: Fattigdomsudryddelse og en bæredygtig udvikling i verden.

Punkt 3

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fluorholdige drivhusgasser KOM(2012) 643

- Tidligt forhandlingsoplæg
- Nyt notat

Resume

Forslagets vigtigste element er nedtrapningen af mængden af HFC-gasser, der lovligt kan markedsføres. Producenter og importører vil fremover kunne søge om at få tildelt kvoter af denne faldende mængde. For at sikre at HFC-gasser i importerede produkter og udstyr også er omfattet af nedtrapningen, foreslås det, at køle-, luftkonditionerings- og varmepumpeudstyr ikke må påfyldes med HFC-gasser, før det installeres. Forslaget indfører derudover markedsføringsforbud mod fire nye typer af udstyr. Kommissionen ønsker desuden med forslaget at få tillagt beføjelser til at vedtage delegerede retsakter på ti områder. På fem områder foreslår Kommissionen, at den skal have gennemførelsesbeføjelser for at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af forslaget. Forordningen er direkte virkende i Danmark. Danmark har siden 2002 haft skærpede nationale regler om f-gasser, som forventes fortsat at kunne opretholdes, da forslaget indfører minimumsregler. Der er minimale statsfinansielle konsekvenser forbundet med forslaget. Der vil være visse øgede administrative byrder som følge af forslaget. Forslaget forventes at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU positivt. Det irske formandskab har sat sagen på rådsmødet (miljø) den 18. juni 2013 til fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionen sendte den 7. november 2012 ovennævnte forslag til Rådet og Europa-Parlamentet. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Kommissionen præsenterede forslaget den 29. november 2012. Rådet har afsluttet anden gennemlæsning af forslaget i slutningen af marts. Litauen, som overtager formandskabet i anden halvdel af 2013, har signaleret, at man går efter at opnå en førstebehandlingsenighed med Europa-Parlamentet.

2. Formål og indhold

Fluorholdige gasser (herefter f-gasser) er kraftige drivhusgasser. Deres globale opvarmingspotentiale (herefter GWP) er op til 23.000 gange stærkere end CO₂. F-gasser bruges bl.a. i køle- og luftkonditioneringsudstyr, i isoleringsskum og i brandbekæmpelsessystemer. Udledning sker hovedsaglig under brug, eller på grund af lækage under drift og bortskaffelse af udstyr, der indeholder f-gasser. Kommissionens forudgående undersøgelser peger på, at f-gasser i mange tilfælde vil kunne erstattes med alternativer eller teknologier, der er mere sikre og mindst lige så energieffektive, og som medfører en meget mindre påvirkning af klimaet.

Kommissionen har tre hovedmål med forslaget. Det første er få reduceret udslippet af f-gasser i EU med 79 % i 2030 i forhold til i dag. Det andet hovedmål er at stimulere innovation og grøn vækst ved at opfordre til brug af grøn teknologi baseret på kølemidler, der er mere klimavenlige end f-

gasser. Det tredje hovedmål er at bane vejen for en global aftale om nedtrapning af brugen af f-gasser.

Kommissionens forslag går i hovedtræk ud på trinvist at begrænse udbuddet af de vigtigste f-gasser (HFC-gasserne) på det indre marked, sådan at den tilgængelige mængde i 2030 er nede på en femtedel, sammenlignet med mængden, der er tilgængelig i dag. Samtidig indføres der forbud mod ny markedsføring af fire typer produkter og udstyr, der indeholder f-gasser. Endelig skal forslaget forhindre udslip fra eksisterende udstyr ved, at der indføres yderligere kontrol med udstyret, samt krav om bedre servicering og genvinding af gasserne, før udstyret bliver til affald. Forslaget bygger på den eksisterende forordning og opretholder langt størstedelen af dens bestemmelser. Mange af bestemmelserne er blevet omformuleret, og strukturen er også anderledes for at forenkle og tydeliggøre de eksisterende regler.

Nye krav i forslaget sammenlignet med den gældende forordning

Nedenfor følger en mere detaljeret gennemgang af de nye krav, som Kommissionens forslag indeholder.

Kvotordning

Den vigtigste ændring er indførelsen af en nedtrapning af udbuddet af HFC-gasser i EU. Nedtrapningen begynder i 2015. Målet er, at EU i 2030 skal være nede på 21 % af den mængde, der blev solgt i perioden 2008-2011. Der foreslås etableret et kvotesystem til uddeling af den tilgængelige mængde af HFC-gasser. 100 virksomheder i EU forventes at anmode om en kvote. Kommissionen mener, at kvotordningen vil få producenter til at skifte til alternative teknologier.

Stoffer, produkter og udstyr

En anden central nyhed er de fire nye markedsføringsforbud, beskrevet i tabellen nedenfor. Det foreslås at forbyde markedsføring af brandsikringsystemer og brandslukkere, der indeholder HFC-23 samt markedsføringen af husholdningskøle- og fryseskabe med HFC med GWP på 150 eller derover fra 1. januar 2015. Det foreslås endvidere at forbyde markedsføringen af køleskabe og fryserne til kommerciel brug (hermetisk lukkede systemer), hvis de indeholder HFC med GWP på 2500 eller derover fra 1. januar 2017, og fra 1. januar 2020 at udvide forbuddet til også at gælde køleskabe og fryserne med HFC med GWP på 150 eller derover. Endelig foreslås det at forbyde markedsføringen af mobile lokale klimaanlæg (hermetisk lukkede systemer) med HFC med GWP på 150 eller derover fra 1. januar 2020.

Overblik over nye markedsføringsrestriktioner

Produkter og udstyr	Dato for markedsføringsforbud
Brandsikringsystemer og brandslukkere, som indeholder HFC-23	1. januar 2015
Husholdningskøle- og fryseskabe med HFC med GWP på 150 eller derover	1. januar 2015
Køleskabe og fryserne til kommerciel brug (hermetisk lukkede systemer)	1. januar 2017 for HFC med GWP på 2 500 eller derover 1. januar 2020 for HFC med GWP på 150 eller derover
Mobile lokale klimaanlæg (hermetisk lukkede)	1. januar 2020

systemer) med HFC med GWP på 150 eller derover	
--	--

I sammenhæng med kvoteordningen foreslås det, at visse typer af udstyr, som ikke er hermetisk lukket, først må fyldes med HFC-gasser på installationsstedet. På den måde sikres det, at kvoteordningen ikke omgås ved at importere HFC-gasserne indeholdt i udstyr. Forbuddet mod forudgående fyldning af udstyr foreslås at skulle træde i kraft 3 år efter forslagetets ikrafttræden.

Fra 1. januar 2020 foreslås det at forbyde genpåfyldning af eksisterende køleudstyr med en fyldning på over 5 ton CO₂-ækvivalenter med f-gasser, hvis GWP er på 2 500 eller derover. Et anlæg, der indeholder et kølemiddel med et GWP på 2500, må derfor kun genpåfyldes, hvis anlægget indeholder under 2 kg af dette kølemiddel.

Brug af SF₆ i magnesiumstøbning foreslås totalforbudt fra 1. januar 2015.

Det foreslås, at producenter skal destruere HFC-23, hvis gassen produceres som et biprodukt i forbindelse med fremstillingsprocessen af andre gasser.

Endelig foreslås to nye HFC-gasser omfattet af bilag I, dvs at de bliver omfattet af kravene om lækagekontrol, genvinding, mærkning og indberetning om produktion, import og destruktion.

Lækagekontrol

Et eksisterende krav om lækagekontrol foreslås udvidet til også at omfatte kølelastbiler og kølepåhængskøretøjer.

Kommissionen har foreslået, at hyppigheden af lækagekontrollen skal afhænge af kølemidlets GWP, og ikke alene mængden af kølemidlet i udstyret. Det betyder, at operatører skal, som det er tilfældet i dag, vide hvor mange kg kølemiddel, der er i udstyret. Derefter skal mængdens GWP udregnes, hvilket varierer fra kølemiddel til kølemiddel.

Registrering

Forslaget indfører nye registreringskrav. Operatører af udstyr, der indeholder f-gasser, skal udover de gældende registreringspligter fremover tillige registrere, hvorfor de har tilføjet f-gasser til deres udstyr, observerede lækagerater, samt hvem der har installeret, repareret eller demonteret udstyret. For demonteret udstyr skal det registreres, hvilke foranstaltninger der er truffet for at genvinde og bortskaffe f-gasserne.

Elektriske afbrydere, kølelastbiler og kølepåhængskøretøjer, der indeholder SF₆, foreslås omfattet af registreringspligten.

Mærkning

Skummaterialer foreslås omfattet af mærkningskravet. Derudover foreslås det, at mængden af drivhusgasser, der er indeholdt i produkter eller udstyr, fra 1. januar 2017 både skal udtrykkes i vægt og i CO₂-ækvivalent.

Indberetning

Det foreslås at indføre indberetningspligt for yderligere 40 f-gasser, der ikke er omfattet af nogen restriktioner i forordningen, med henblik på, at Kommissionen kan følge med i udviklingen på markedet. Gasserne har et betydeligt GWP eller vil kunne erstatte de f-gasser, der er omfattet af den gældende forordning. Indberetningspligten gælder for mængder, der importeres, destrueres, og som er indeholdt i produkter.

Hvis en virksomhed skal indberette markedsføring af mere end 10.000 tons CO₂ ækvivalenter af HFC-gasser, skal virksomheden inden indberetningen sikre, at oplysningernes nøjagtighed kontrolleres af en uafhængig revisor. Virksomheden skal opbevare verifikationsrapporten i 5 år.

Uddannelse og autorisation

Kommissionen foreslår, at uddannelsen i håndtering af kølemidler også skal indeholde information om nye alternativer, og at persongruppen, der skal have en uddannelse, udvides til at omfatte personer, som reparerer og demonterer udstyr. Autorisationer må kun have en gyldighed på 5 år, men kan forlænges, hvis personen deltager i en obligatorisk efteruddannelse.

Personer, der installerer, servicerer, vedligeholder, reparerer og demonterer elektriske afbrydere, der indeholder SF₆, skal være autoriserede. I dag er der kun krav om autorisation ved genvinding af SF₆ fra højspændingsanlæg. Personer, der servicerer, vedligeholder, reparerer eller demonterer mobile luftkonditioneringsanlæg, som indeholder f-gasser, skal også være autoriserede. Lige nu er der kun et krav om uddannelse for de personer, der genvinder f-gasser fra mobile luftkonditionerings anlæg. For begge typer udstyr vil uddannelsen komme på linje med den uddannelse, der allerede er etableret for arbejdet med stationære køleanlæg.

Personer, der udfører lækagekontrol, installerer, servicerer, vedligeholder, reparerer og demonterer kølelastbiler og kølepåhængskøretøjer, skal være autoriserede.

Definitioner

Kommissionen har foreslået fire nye definitioner. Derudover har de ændret lidt i nogle af de eksisterende definitioner og slettet nogle andre.

Forholdet til Ecodesign-direktivet

Kommissionen foreslår at indføre en undtagelse til det markedsføringsforbud, der gælder for visse produkter og udstyr, hvis det viser sig, at produktet eller udstyret i løbet af sin "livs"-cyklus vil medføre et lavere udslip af CO₂ emissioner på grund af højere energieffektivitet i driftsperioden, sammenlignet med udstyr, der opfylder de relevante krav til miljømæssigt design og ikke indeholder f-gasser.

Delegerede retsakter

For at tage hensyn til den teknologiske udvikling og udviklingen på markeder, som berøres af forslaget, og for at sikre overholdelsen af internationale aftaler, foreslår Kommissionen, at de skal have mandat til at ændre forordningen på 10 forskellige områder ved delegerede retsakter. Delegerede retsakter indebærer, at Kommissionen forholdsvis hurtigt kan foretage ændringer i forordningen – dog selvfølgelig kun indenfor mandatets grænser. Kommissionen foreslår, at de delegerede retsakter skal tillægges dem for en tidsbegrænset periode. Nedenfor følger en kort beskrivelse af de 10 foreslåede beføjelser i den rækkefølge, de forekommer i forslaget.

- 1) Lækagekontrol. I artikel 3 beskrives, hvem der har pligten til at sikre, at der bliver foretaget lækagekontrol, hvem der må foretage lækagekontrol, hvilket udstyr der er omfattet af kontrollen, samt hvor ofte kontrollen skal foretages. Artiklen har ikke nogen nærmere beskrivelse af, hvordan kontrollen skal foretages. Dette foreslår Kommissionen, at den skal have beføjelse til, ligesom det foreslås, at Kommissionen skal have beføjelse til at udvide listen med udstyr, der er omfattet af lækagekontrollen, på baggrund af markedsudviklingen og det teknologiske fremskridt.
- 2) Genvinding. Artikel 7 handler om genvinding, dvs. indsamling og opbevaring af f-gasser fra produkter, udstyr eller beholdere i forbindelse med vedligeholdelse eller servicering eller inden bortskaffelse. I artiklen er der opregnet fire typer af udstyr, for hvilke kravet om obligatorisk genvinding gælder. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at udvide listen, i lyset af udstyrets voksende betydning på grund af den kommercielle eller teknologiske udvikling.
- 3) Uddannelse og autorisation. Artikel 8 handler om uddannelse og autorisation. I artiklen beskrives, hvem der skal have uddannelse og autorisation, hvad uddannelsesprogrammerne overordnet skal omfatte, og hvor længe en autorisation er gyldig. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at fastsætte minimumskrav for uddannelse og autorisation, samt fastsætte de nærmere vilkår for gensidig anerkendelse af autorisationer.
- 4) Begrænsning i markedsføring af produkter og udstyr. Artikel 9 indeholder forbud mod markedsføring af produkter og udstyr, der specifikt er nævnt i bilag III. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at ændre bilaget til at omfatte andre produkter og andet udstyr, der indeholder f-gasser med et GWP på 150 eller derover, eller som er afhængige af disse gasser for at kunne fungere, hvis det er påvist, at der findes alternativer til anvendelsen af f-gasser eller til anvendelsen af særlige typer f-gasser, og at anvendelsen af disse alternativer vil give lavere samlede drivhusgasemissioner. Ligeledes skal Kommissionen have beføjelser til, for en vis periode, at undtage visse produkt- eller udstyrskategorier, hvor alternative stoffer med et GWP under den angivne grænse ikke er tilgængelige af tekniske, økonomiske eller sikkerhedsmæssige grunde.
- 5) Mærkning og produktinformation. Artikel 10 opremser produkter og udstyr, som skal mærkes, før det markedsføres. Artiklen indeholder endvidere information om hvilke oplysninger, der skal fremgå af mærkningen samt andre krav til mærkningen. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at ændre kravene til mærkningen samt udvide listen over produkter og udstyr, hvis det er hensigtsmæssigt i betragtning af den kommercielle eller teknologiske udvikling.
- 6) Reduceret markedsføring af HFC-gasser. I artikel 13 foreslår Kommissionen, at der skal ske en kvoteordning for markedsføringen af HFC-gasser ved, at der for bestemte år fastsættes en maksimal mængde af HFC-gasser, som må markedsføres. I bilag V til forslaget er der en oversigt over, hvordan den maksimale mængde skal beregnes. Producenter og importører kan søge om at få tildelt en kvote af den maksimale mængde. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at ændre de maksimale mængder, der er anført i bilag V, i lyset af udviklingen på markedet for HFC-gasser og de dermed forbundne emissioner. Endvidere foreslår Kommissionen, at de skal have beføjelse til at undtage visse anvendelser fra kvoteordningen, hvis det er nødvendigt at anvende HFC-gasser af sundheds- eller sikkerhedsmæssige årsager, og en tilstrækkelig forsyning ellers ikke vil være sikret.
- 7) Tildeling af kvoter til markedsføring af HFC-gasser. I artikel 14 beskrives hvordan Kommissionen vil beregne, hvor store kvoter producenter og importører kan få tildelt. Der vil for hver producent og importør, der anmoder om en kvote, blive fastsat en referenceværdi baseret på

det årlige gennemsnit af de mængder HFC-gasser, som producenten eller importøren har indberettet som produceret eller importeret fra 2008 til 2011. Hvert tredje år foretager Kommissionen en genberegning af referenceværdien. Kommissionen tildeler kvoter til producenter og importører for hvert år fra og med 2015 ved hjælp af kvotetildelingsordningen, som er fastsat i bilag VI. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at ændre mekanismen til genberegning af referenceværdierne samt ændre eller udbygge kvotetildelingsordningen i bilag VI.

8) Indberetning af produktion, import, eksport og destruktions. I artikel 17 beskrives kravene til indberetning af produktion, import, eksport og destruktions af f-gasser samt mængden af markedsførte f-gasser indeholdt i produkter og udstyr. For hver indberetningskategori er der en nedre tærskel for, hvornår indberetningskravet ikke gælder. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at ændre tærsklerne for, hvornår indberetningspligten indtræder, hvis det er relevant i lyset af udviklingen på markedet, for at undgå at betydelige mængder f-gasser ikke overvåges, eller for at mindske den administrative byrde i de tilfælde, hvor de indberettede mængder er ubetydelige.

9) Indsamling af emissionsdata. Artikel 18 forpligter medlemsstaterne til at indføre systemer til indsamling af emissionsdata. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at fastlægge krav til dataindsamlingsystemerne, og om der for specifikke sektorer skal oprettes et sådant system.

10) Revision. Kommissionen foreslår, at de skal have beføjelse til at ændre bilag I, der består af en liste over de f-gasser, som er omfattet af kravene om forebyggelse af udledninger, lækagekontrol, registrering, genvinding, begrænsning af markedsføring, mærkning og indberetning. Kommissionen ønsker at kunne udvide listen med stoffer med et betydeligt GWP, der anvendes som erstatning for stoffer, der allerede er opført i bilaget, og som eksporteres, importeres, produceres eller markedsføres i betydelige mængder. Endvidere vil Kommissionen have beføjelse til at ajourføre bilag I, II og IV på grundlag af ny videnskabelig viden, herunder navnlig vedrørende stoffernes GWP. Bilag II indeholder f-gasser, hvor der alene er tilknyttet en indberetningspligt om mængden, der produceres, importeres, eksporteres eller destueres, og som findes i markedsførte produkter og udstyr. Stoffene er udvalgt, fordi de enten har et betydeligt GWP, eller fordi de vil kunne erstatte f-gasserne anført i bilag I. Bilag IV indeholder metoden til beregning af det samlede GWP for en blanding af f-gasser.

Gennemførelsesretsakter

Kommissionen foreslår, at de på fem områder skal have gennemførelsesbeføjelser med henblik på at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af forslaget. Ved gennemførelsesretsakter involveres medlemsstaterne og Europa-Parlamentet forudgående. Nedenfor følger en beskrivelse af indholdet af de foreslåede beføjelser. Alle gennemførelsesretsakter foreslås vedtaget efter undersøgelsesproceduren.

1) Registrering. I artikel 5, stk. 3 foreslår Kommissionen, at formatet for de registreringer, som operatørerne skal foretage, og en præcisering af, hvordan de bør etableres og opretholdes, kan fastlægges i en gennemførelsesretsakt.

2) Uddannelse og autorisation. I henhold til artikel 8, stk. 6 skal medlemsstaterne give Kommissionen meddelelse om deres uddannelses- og autorisationsprogrammer. Kommissionen foreslår i artikel 8, stk. 8, at de kan fastlægge formatet af denne meddelelse ved hjælp af gennemførelsesretsakter

3) Mærkning og produktinformation. Kommissionen foreslår i artikel 10, stk. 6, at formatet for mærkningen af produkter og udstyr kan fastlægges ved hjælp af gennemførelsesretsakter.

4) Tildeling af kvoter til markedsføring af HFC-gasser. I artikel 14, stk. 1 og 3 foreslås følgende: Senest den 31. oktober 2014 fastsætter Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesafgørelser for hver producent eller importør, som har indberettet data i henhold til artikel 6 i forordning (EF) nr. 842/2006, en referenceværdi baseret på det årlige gennemsnit af de mængder hydrofluorcarboner, som producenten eller importøren har indberettet som produceret eller importeret fra 2008 til 2011. Ved beregningen af referenceværdien tages der ikke hensyn til mængder, som overstiger kvoten. Referenceværdierne beregnes i overensstemmelse med bilag V i forslaget. Senest den 31. oktober 2017, og hvert tredje år derefter, foretager Kommissionen en genberegning af referenceværdierne for de i stk. 1 og 2 omhandlede producenter og importører på grundlag af det årlige gennemsnit af de mængder hydrofluorcarboner, der er fremstillet eller importeret efter den 1. januar 2015, som indberettet i henhold til artikel 17. Referenceværdierne fastsættes ved hjælp af gennemførelsesretsakter.

5) Indberetning af produktion, import, eksport og destruktion. I artikel 17, stk. 6, foreslår Kommissionen, at de ved hjælp af gennemførelsesretsakter kan fastlægge formatet og metoden for indberetningen af produktion, import, eksport og destruktion.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig. Det er forventningen, at Europa-Parlamentets miljøkomité (ENVI) stemmer om forslaget den 19. juni 2013, mens Plenaren forventes at stemme i efteråret 2013.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionens nærhedsvurdering

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da forslaget er med til at bekæmpe klimaforandringer, der er et grænseoverskridende problem. De enkelte medlemsstater kan ikke løse problemerne med klimaforandringer alene. Endvidere påpeger Kommissionen, at forslaget er relevant for det indre markeds funktion, fordi det indeholder bestemmelser om forbud mod markedsføring og anvendelse af produkter og udstyr, der indeholder f-gasser. Forslaget bygger på gældende EU-regler og fokuserer bl.a. på at styrke nogle af dem, for at forbedre medlemsstaternes gennemførelse og håndhævelse af forordningen.

Regeringens nærhedsvurdering

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forordninger har direkte virkning og skal ikke afspejles i hverken en lov eller bekendtgørelse. Forordningen indeholder dog pligter til medlemsstaterne, som de skal sørge for at gennemføre. Det drejer sig om, at medlemsstaterne skal indføre et system til at indsamle data om emissioner, og at de skal opfylde de nye krav til uddannelse og autorisation. Danmark indsamler allerede, i henhold til Kyotoprotokollen, oplysninger om forbrug og emissioner af f-gasser.

Danmark har siden 2002 haft nationale regler om f-gasser, som også kunne opretholdes efter, at den gældende forordning trådte i kraft den 4. juli 2006. Bekendtgørelsen forventes fortsat at kunne opretholdes efter ikrafttrædelse af den reviderede forordning, da forordningen som foreslået af Kommissionen kun fastsætter minimumsregler. Som forslaget ligger nu, vil der dog være behov for at revidere bekendtgørelsen, fordi der er overlap mellem den og forordningen.

Når forslaget er færdigforhandlet, skal der udstedes en bekendtgørelse om tilsyn og kontrol vedrørende forordningen. Tilsyn og kontrol af forordningen vil blive henlagt til Miljøstyrelsen.

Statsfinansielle konsekvenser.

Der kan være minimale udgifter forbundet med at tilpasse det system, der allerede indsamler emissionsdata i henhold til Kyoto-protokollen. Eventuelle merudgifter afholdes jf. budgetvejledningen indenfor Miljøministeriets eksisterende ramme.

Kommissionen vurderer, at forslaget ingen virkninger har på EU-budgettet.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen vurderer, at en nedtrapning af brugen af HFC-gasser, suppleret med visse nye restriktioner for brugen af f-gasser, samt udvidelsen af pligten til indeslutning og genvinding, vil medføre en effekt på BNP på mellem -0,006 % og + 0,009 %. Det fremgår af konsekvensanalysen, at der kun er taget hensyn til de erstatningsmuligheder, der findes i øjeblikket, og nutidige omkostninger. Et sandsynligt fald i omkostningerne, som følge af den teknologiske udvikling og stordriftsfordele, er ikke indregnet. Erfaringer fra den danske udfasning viser, at priserne på alternative teknologier vil falde kraftigt.

Kommissionen vurderer endvidere, at effekterne på konsumentpriserne er marginale (fra 0,00 til - 0,01 %). Kommissionen påpeger desuden, at der er positive effekter for innovative virksomheder, som sælger alternativt udstyr. Investeringer skal først finde sted, når udstyret alligevel skal udskiftes.

En række danske kølefirmaer er langt fremme med udviklingen af køleanlæg, der anvender naturlige alternativer til HFC-gasser. En vedtagelse af forslaget om nedtrapning af HFC-gasser forventes derfor at styrke deres markedsposition i Europa.

Det er en almindelig forståelse, at det vil være væsentlig mere omkostningskrævende at imødegå klimaforandringer, når de er indtruffet, end ved forebyggelse. Miljøstyrelsen vurderer, i overensstemmelse med Kommissionen, at en begrænsning i udledningen af f-gasser er en af de mest omkostningseffektive indsatser mod klimaforandringer.

Forslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser:

Nedtrapningen vil kun i meget ringe grad få betydning for danske virksomheder, idet de stort set allerede har udfaset brugen af HFC-gasser til fordel for naturlige kølemidler. I 2010 blev der importeret 352,7 tons HFC gasser til brug i Danmark, fordelt på 11 virksomheder, 3,8 tons SF6 fordelt på 6 virksomheder og ca. 600 kg. PFC fordelt på 2 virksomheder. Nedtrapningen vil medføre, at prisen på HFC-gasser vil stige på grund af stigende efterspørgsel i forhold til udbuddet. Det vil være en ulempe for de virksomheder, der fortsat vil være afhængige af disse gasser, men en fordel for de virksomheder, der allerede har omstillet til alternativer. Danske virksomheder er i

sammenligning med resten af EU langt fremme i anvendelsen af alternativer, og det forventes derfor samlet set, at fordelene opvejer ulemperne.

Miljøstyrelsen vurderer, at de nye markedsføringsforbud ikke vil have den store konsekvens i Danmark - og hvis nogen, kan den vise sig samlet set at være positiv. Husholdningskøleskabe og fryserne med HFC er allerede forbudte i Danmark. Der findes ingen producenter af flytbare klimaanlæg i Danmark og stort set ingen brugere. Brandsikringssystemer med HFC er i Danmark kun tilladt ombord på skibe og til militær anvendelse. Miljøstyrelsen vurderer endvidere, at forbuddet mod at bruge HFC i køleskabe og fryserne til kommerciel brug, kan give Danmark en markedsfordel, fordi danske virksomheder allerede producerer køleanlæg uden HFC, som nu vil blive efterspurgt i hele EU.

I forbindelse med forbuddet mod at anvende HFC-gasser med et GWP over 2500 til servicering og vedligeholdelse af køleanlæg, som indeholder kølemiddel svarende til 5 tons CO₂ ækvivalenter eller mere, har Autoriserede Kølefirmaers Brancheorganisation (AKB) vurderet, at der er ca. 100.000 anlæg i Danmark, som bliver berørt af forbuddet, og at det vil koste ca. 10.000 kr. at udskifte kølemidler med et GWP over 2500 med kølemidler, der har et GWP lavere end 2500. AKB vurderer endvidere, at anlæggene i 2020 har en restlevetid på ca. 25 %, og anslår den samlede udgift til at være 250 millioner kroner, inkl. moms og kølemiddelafgift. AKB angiver, at der er stor usikkerhed, og at beløbet er højt sat. Miljøstyrelsen bemærker hertil, at Kommissionen under forhandlingerne har oplyst, at hensigten med denne bestemmelse hovedsagligt er at ramme større køleanlæg, som f.eks. dem der findes i supermarkeder, ligesom hensigten også er kun at ramme de køleanlæg, hvor kølemidlet kan udskiftes. For disse specifikke anlæg – som har en fyldning på omkring 40 tons CO₂ ækvivalenter eller mere - mener Kommissionen, at en sådan udskiftning vil kunne tjene sig ind på 1-2 år på grund af en øget strømbesparelse. På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at de erhvervsøkonomiske omkostninger vil blive væsentligt reduceret i forhold til AKB's skøn. For det første fordi langt de fleste af de 100.000 anlæg ikke vil blive berørt af reglerne i den endelige forordning. For det andet fordi omkostningerne for de større anlæg, der vil blive omfattet af reglerne, vil have tjent sig ind i løbet af 1-2 år i sparede energiudgifter. Det skal dog bemærkes, at det ikke er lovligt at udskifte drivhusgasser efter den danske bekendtgørelse, men det er et område, der er omfattet af Miljøstyrelsens kriterier for at give dispensation

De resterende forbud har ingen konsekvenser for Danmark.

Kølebranchens Miljøordning (KMO), der administrerer de gældende regler for uddannelse og autorisation, anslår, at udgifterne til både efteruddannelse og udvidelse af uddannelsen vil beløbe sig til ca. 6,5 millioner kroner om året. De anslår endvidere, at omkostningerne i forbindelse med udstedelse af certifikater hvert 5. år, og registreringer i forbindelse med lækagekontrol, vil beløbe sig på 1-2 millioner kr. årligt. Dansk Energi oplyser, at de nye autorisationskrav vil medføre omkostninger for netselskaberne på 1,5 millioner kroner som startudgift og derefter 160.000 årligt.

Forslagets administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionen vurderer, at de administrative omkostninger kan holdes forholdsvis lave, og at den samlede administrative omkostning i forbindelse med nedtrapningen vil være på 2 millioner Euro om året.

Forslaget vil medføre øgede administrative byrder i Danmark, f.eks. i forbindelse med lækagekontrol, registrering, mærkning og indberetning.

Forslaget ændrer på hyppigheden af lækagekontrollen, således at den kommer til at afhænge af kølemidlets GWP og ikke alene af mængden af kølemidlet i udstyret. Det betyder, at der skal ske omregning af det antal kg. f-gas, der er i udstyret, til mængdens GWP, hvilket varierer fra kølemiddel til kølemiddel. Information om kølemidlers GWP er lettilgængelig, og udregningen burde derfor ikke tage lang tid eller være særlig byrdefuld.

Forslaget indfører også nye registreringskrav. Operatører af udstyr, der indeholder f-gasser, skal udover de pligter, der gælder i dag, oplyse, hvorfor de har tilføjet f-gasser til deres udstyr, observerede lækagerater samt identifikation af hvem, der har installeret, repareret eller demonteret udstyret. Hvis udstyret er blevet demonteret, skal det registreres hvilke foranstaltninger, der er truffet for at genvinde og bortskaffe f-gasserne. Alle, der ejer et køleanlæg og elektriske koblingsanlæg (indgår i højspændingsanlæg), vil være omfattet. Ifølge Arbejdstilsynets regler er der allerede for anlæg med en fyldning større end 2,5 kg et krav om, at der skal føres en logbog med disse oplysninger. Den større administrative byrde for danske kølemontører vil derfor være minimal. Dansk Energi oplyser, at det samlet vil koste netselskaberne omkring 0,5 mio. kr. at oprette en registrering af udstyr med SF₆, og at de årlige omkostninger derefter vil ligge på 5000 - 8000 kr. pr. selskab.

Skummaterialer omfattes af mærkningskravet. Skummaterialer med f-gasser er forbudt i Danmark, men det er tilladt at producere skum til eksport. Miljøstyrelsen vurderer, at omkostningerne til mærkning vil være minimale.

Der bliver indført indberetningspligt for yderligere 40 f-gasser, der ikke er omfattet af den gældende forordning. Indberetningspligten gælder for mængder, der importeres, destrueres og som er indeholdt i produkter. I dag findes en lignende indberetningspligt for de stoffer, der er omfattet af den gældende forordning. Forudsat, at det er de samme virksomheder, som også vil bruge disse nye gasser, vil denne ekstra indberetning ikke medføre store byrder.

Beskyttelsesniveau:

Under forudsætning af, at de danske særregler kan opretholdes, vurderes forslaget at ville hæve beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget vil bidrage væsentligt til den samlede nedbringelse af udledning af f-gasser i EU, og den dertil knyttede positive effekt i forhold til de globale klimaforandringer. F-gas salget i Danmark er allerede faldet kraftigt på grund af den danske bekendtgørelse, og forslaget forventes derfor ikke at få en væsentlig effekt på udledningen af klimagasser fra Danmark. Brugen af de omfattede HFC gasser er stort set allerede forbudt i Danmark, men der findes dog stadig anvendelser, som er undtaget i danske regler. Som følge af markedsudviklingen under nedtrapningen kan alternativer også blive mere rentable for disse anvendelser, og det forventes på sigt, at der som følge af nedtrapningen af HFC-gasserne vil være færre danske virksomheder, der vil benytte sig af undtagelserne i den danske bekendtgørelse.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 7. november 2012 til 64 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb den 30. november 2012 modtaget høringssvar fra følgende høringsspartner: Kølebranchens Miljøordning (KMO), 3F, Danfoss A/S, Advansor, Autoriserede Kølefirmaers Brancheorganisation (AKB), Dansk Energi, Dansk Køleforening, Erhvervsflyvningens Sammenslutning og Autoriserede Danske Flyværksteder, Brancheorganisation for værksteder (CAD),

Advokatsamfundet samt Danske Maritime. Høringssvar fra Greenpeace og Det Økologiske Råd er indkommet efter fristens udløb.

Brancheorganisation for værksteder, Erhvervsflyvningens Sammenslutning og Autoriserede Danske Flyværksteder, Advokatsamfundet samt Danske Maritime mente ikke, at forslaget gav anledning til kommentarer.

Bemærkningerne fra høringssvarerne er opdelt efter emne.

Kvoteordningen

Danfoss A/S bifalder nedtrapningen og bemærker, at den er ambitiøs, og at den kan realiseres ved at anvende den nyeste teknologi samt ved at fokusere på fortsat innovation.

Advansor mener, at nedtrapningen ikke er tilstrækkelig ambitiøs, og at den kan accelereres i startfasen, fordi der med de eksisterende alternativer ikke er et teknologisk behov for en blød indkøringsrampe. **Advansor** mener, at en mere ambitiøs startfase sikrer de ønskede pionerfordele for europæiske producenter og slutbrugere, der allerede har investeret og anvender naturlige kølemidler. **Advansor** mener, at det både er teknologisk og økonomisk muligt at fremskynde nedtrappingsplanerne.

3F bemærker, at en nedtrapning af HFC-gasserne vil have en positiv arbejdsmiljømessig effekt.

Greenpeace og **Det Økologiske Råd** mener, at nedtrapningen bør gøres hurtigere. De peger på, at de første trin tillader større mængder, end Kommissionen i konsekvensanalysen vurderer, der er behov for. De anfører også, at der i de senere trin efter 2020 ikke er taget højde for det faldende behov som følge af markedsføringsbegrænsningerne. Endelig bør udgangspunktet for beregningen af kvoterne ikke være det faktiske forbrug, fordi det netop afspejler, at den gældende forordning ikke har været efterlevet i tilstrækkelig grad. Dermed har forbruget været større, end det burde have været, og man bliver faktisk belønnet for ikke at have overholdt reglerne.

Det Økologiske Råd mener endvidere, at der bør opkræves gebyr i forbindelse med tildeling af kvoter.

Stoffer, produkter og udstyr

Særligt om elektriske afbrydere, der indeholder SF₆, foreslår **Dansk Energi**, at ”elektriske afbrydere” erstattes af ”elektriske koblingsanlæg”, fordi det begreb er mere dækkende for de højspændingskomponenter, som forordningen bør omhandle, idet der også findes SF₆ i andre dele end afbryderne på elektriske koblingsanlæg.

AKB roser forslaget for at modvirke brugen af f-gasser med store klimakonsekvenser og for at forbedre markedsmulighederne for f-gasser med ringe klimakonsekvenser samt for at begrænse brugen af den mest relevante brug af f-gasser. Modsat mener **Advansor**, at ambitionsniveauet er for lavt i forholdt til at stimulere nytænkning og fremme bæredygtig vækst, fordi målsætningerne på kort og mellemlang sigt beskriver de løsninger, som køleindustrien allerede anvender i dag. **Advansor** påpeger, at forbuddet mod at sælge køleskabe og fryserer til kommerciel brug, der indeholder kølemidler med et GWP på 2500 eller derover, er uden betydning, fordi der i dag anvendes bedre løsninger med et GWP under 5. **Advansor** mener endvidere, at køleanlæg i supermarkeder, der indeholder kølemidler med et GWP over 5, kan forbydes fra 2020. **Advansor**

påpeger også, at disse anlæg udgør et af de største områder for emission af kraftige drivhusgasser, og at der i dag allerede findes en lang række løsninger med et GWP under 5.

Danfoss A/S foreslår, at forbuddet mod forudgående påfyldning af udstyr fjernes fra forslaget, fordi anlæggets fyldmængde har betydning for anlæggets energieffektivitet, og et fabriksfyldt anlæg har en betydelig mere præcis fyldning, end et manuelt fyldt anlæg vil have. **Danfoss A/S** mener, at forbuddet vil indebære en stor risiko for at reducere energieffektiviteten over en bred kam.

Advansor bemærker, at den GWP-grænse (under 2500), der er sat for f-gasser, der må bruges til servicering efter 2020, er uden betydning, fordi der allerede i dag findes bedre løsninger med f-gasser, der har et GWP under 1500. **Dansk Køleforening** bemærker, at det bliver et voldsomt tabelmateriale, der skal udregnes og følges for at bestemme, om et givet køleanlæg med en given type kølemiddel må genfyldes efter 2020. **Dansk Køleforening** påpeger, at fyldningsgrænserne vil være forskellige for de respektive kølemidler med et GWP på 2500 eller derover. De mener, at det vil være mere hensigtsmæssigt at fastlægge en faktisk grænse i kg for kølemidler med et GWP over 2500, idet man så kan lave en liste med de kølemidler, som har et GWP på 2500 kg og så sætte en fælles fyldningsgrænse for denne gruppe af kølemidler og ikke en forskellig grænse for hvert kølemiddel.

Greenpeace og Det Økologiske Råd mener, at det er muligt at udvide markedsføringsbegrænsningerne i forslaget til at omfatte flere typer udstyr. De peger på, at det i Kommissionens baggrundsrapport er anført, at der eksisterer anvendelige alternativer for en række anvendelser, som ikke er omfattet i Kommissionens endelige forslag. Det drejer sig blandt andet om skum, aerosoler og industrielle køleanlæg.

Dansk Køleforening bemærker om Kommissionens forslag om at kunne undtage (ved delegerede retsakter) visse produkt- eller udstyrskategorier fra markedsførings-begrænsningen, at fremtidens dispensationer bør gives restriktivt. **Dansk Køleforening** oplyser, at branchen i et vist omfang oplever, at det er nemt at få dispensationer i forhold til den danske bekendtgørelse på grund af beskrivelser, som ikke er helt fyldestgørende, rent teknisk. De foreslår, at der indføres en form for fagteknisk støtte til dem, der giver dispensationer, i form af et udvalg med teknisk indsigt.

Lækagekontrol

KMO udtrykker bekymring over, at hyppigheden for lækagekontrol af udstyr afgøres af f-gassernes GWP og ikke kun den mængde af f-gasser, der findes i udstyret. **KMO** mener, at det vil give anledning til diskussioner mellem de parter, der skal afgøre, om der skal foretages kontrol, og/eller hvor omfattende kontrollen skal være. **KMO** mener, at det er en forstyrrende faktor, som med sikkerhed ikke vil forhindre udslip men snarere forøge udslip, da der vil blive foretaget et antal forkerte beslutninger.

Dansk Køleforening er enig med **KMO** og bemærker, at denne form for grænser for lækagekontrol absolut ikke er operationelt, og at det ikke forenkler håndteringen af forordningen, som er et af formålene med forslaget. **Dansk Køleforening** mener, at det vil være hensigtsmæssigt at fastholde et system som i den gældende forordning, da dette er operationelt. **Dansk Køleforening** er dog åben for at en enkelt eller to gradueringer med GWP påvirkning i intervaller, så de kraftige GWP-stoffer kontrolleres lidt oftere, og de foreslår, at et GWP på 2500 anvendes som grænse.

Det Økologiske Råd mener at kravene til lækagekontrol og sikkerhed bør styrkes. De peger blandt andet på, at der, ligesom det allerede er tilfældet i en række EU-lande, bør indføres krav til maksimale lækage rater. Der bør endvidere indføres regler for hyppighed og udførelse af myndighedernes tilsyn og kontrol.

Registrering

Dansk Energi foreslår, at der for elektriske koblingsanlæg med instrumenter til visning af trykket af SF6 ikke skal stilles obligatoriske krav om, at det skal være autoriserede personer, som skal verificere, at en reparation har været effektiv. **Dansk Energi** mener, at det er tilstrækkeligt, at en uautoriseret person aflæser trykket på koblingsanlægget en måned efter reparationen og sammenligner det med trykket lige efter reparationen, og registrerer det.

Dansk Energi efterspørger, hvad det konkrete formål er med at registrere hvert stykke udstyr, der indeholder f-gasser, og foreslår en omformulering af artikel 5, for ikke at bruge unødvendige ressourcer på et register, som ikke har noget formål. Dette vil lette den administrative byrde for netselskaberne. Dansk Energi vurderer dog samtidig, at dette krav vil kunne bibringe langt større gevinst for miljøet, end de nye krav til autorisation.

Mærkning

Danfoss A/S foreslår, at der i bestemmelsen om hvilken type udstyr, der skal mærkes, indføres en bagatelgrænse for hermetisk lukkede beholdere, sådan at disse kun skal mærkes, hvis de har en fyldning på mere end 0,1 ton CO₂ ækvivalent. Dette vil undtage termostatiske fyldninger i reguleringsventiler, som kun udgør omkring 1 promille eller mindre af anlæggets totale fyldning. **Danfoss A/S** ønsker denne bagatelgrænse af to årsager: Den ene er, at fyldningens komposition er fortrolig information, der af konkurrencemæssige årsager ønskes hemmeligholdt. Med et mærkningskrav vil den specifikke komposition af fyldningen kunne aflæses af konkurrerende virksomheder. Den anden årsag er, at mærkningen vil udgøre en direkte omkostning, som **Danfoss A/S** vurderer til ikke at være ubetydelig.

Indberetning

Uddannelse og autorisation

Dansk Energi påpeger, at det kun giver mening at sætte krav til autorisation til den del af arbejdet på SF6-holdige elektriske afbrydere, hvor der kan forekomme risiko for kontakt med selve SF6 gassen, og dermed risiko for udslip. **Dansk Energi** pointerer, at eftersom forordningens hensigt er at nedbringe udledningen af f-gasser, herunder SF6, er det væsentligt, at forordningen reelt kun omhandler opgaver med konkret risiko for udslip af disse gasser. Dansk Energi har endvidere den holdning, at de udvidede krav til autorisation har en minimal miljøeffekt, om overhovedet nogen.

Advansor mener, at efteruddannelse hvert 5. år er utilstrækkeligt i forhold til teknologiudviklingens hastighed. Frekvensen bør som minimum være hvert 2. år for at opnå momentum for alternativerne og for at stimulere essentiel erfaringsudveksling på personligt plan. **Advansor** mener, at der bør indføres obligatorisk prøve i forbindelse med efteruddannelse.

Dansk Køleforening mener, at det er en god ide med obligatorisk efteruddannelse, men påpeger, at det giver branchen væsentlige ekstraomkostninger ved efteruddannelse. De bemærker, at det samtidig giver en stor administrativ byrde til dem, der skal sikre sig, at efteruddannelserne rent faktisk er gennemført.

KMO mener, at der i forordningen bør fremgå, hvor omfattende efteruddannelserne skal være og er usikre på, om kravet om efteruddannelse også gælder for autobranschen.

KMO påpeger, at det er helt afgørende, at alle virksomheder, som erhverver sig HFC, er godkendt til netop den opgave, de har kompetence til, og at det ville være en fordel, kontrolmæssigt set, hvis kun firmaer kunne købe HFC.

Kommissionen foreslår, at enhver person, der tildeler opgaven med installering m.m. til en anden part, sikrer, at den anden part har de fornødne autorisationer. **Dansk Køleforening** bemærker, at dette må betyde, at en slutbruger, som beder et kølefirma om at servicere et køleanlæg, skal kende disse regler og sikre sig, at kølefirmaet og montøren er autoriseret. **Dansk Køleforening** mener, at dette bliver vanskeligt at få udført i praksis, da slutbrugeren af anlægget i høj grad støtter sig til det kølefirma, som de ringer til. De mener, at det vil være hensigtsmæssigt med en formulering om, at kølefirmaet skal sørge for at overholde gældende regler ved udførelse af arbejde på køleanlæg for slutbrugere.

Definitioner

KMO mener, at begrebet ”operatør”, som det er formuleret i forordningen, ikke har nogen mening. **KMO** mener endvidere, at definitionen af ”genanvendelse” er blevet skærpet på en u hensigtsmæssig måde, fordi den hindrer, at et aftappet kølemiddel kan aftappes og genanvendes på samme anlæg, medmindre det er blevet rensat.

I definitionen af et ”hermetisk lukket system” er et af kravene, at kølemiddelkredsløbet ikke behøver at blive åbnet. **KMO** vil gerne vide, hvad der skal forstås ved ”åbnet”. **Danfoss A/S** vil gerne vide, om den nye definition omfatter ventiler med ”hat” eller ”cap”, og hvis ikke, mener de, at definitionen skal være uændret i forhold til ordlyden i dag. **Danfoss A/S** vil også gerne have en definition af ”produkter” og ”udstyr”.

Forholdet til Ecodesign-direktivet

Dansk Køleforening bemærker, at beskrivelsen bør formuleres mere læsevenlig, så det fremgår klart, hvad formålet er. De anfører endvidere, at undtagelsen sandsynligvis er overflødig, idet et anlæg uden HFC kan være det bedste under alle omstændigheder.

Danfoss A/S bemærker, at det er vigtigt, at man ikke slækker kravene til energieffektivitet, til anlæg og systemer under Ecodesign-direktivet, på vegne af valg af kølemidler med lille GWP. Det er teknisk unødvendigt, og komplicerer forståelsen af love og forordninger. F-gas forordningen bør være det eneste instrument, som bruges for at fremme nedtrapningen af HFC-gasser.

Sagen blev den 22. maj 2013 behandlet i miljøspecialudvalget, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Det Økologiske Råd (DØR) var enig i, at forslaget ikke bør have dobbelthjemmel og at forbuddet mod forudgående fyldning skal fastholdes. DØR mente også, at auktionering er et vigtigt element, og at der bør fastsættes en minimumspris for kvoterne for at sikre, at der er et vist grundleje. DØR var enig i regeringens linje i forhold til at søge bestemmelsen om ecodesign-direktivet slettet, idet ecodesign-direktivet ikke er så klart, som det er lagt op til af Kommissionen.

Greenpeace (GP) udtrykte forundring over formuleringen ”forventes fortsat at kunne opretholdes efter ikrafttrædelse af den reviderede forordning” (afsnit 5. Konsekvenser for Danmark (Gældende dansk ret og forslaget s lovgivningsmæssige konsekvenser)), eftersom Danmark i Kommissionens beslutning af 11. juni 2012 har fået tilsagn om, at de nationale F-gasregler kan opretholdes tidsubegrænset. GP støttede den danske holdning på stort set alle punkter, men fandt forslaget for uambitiøst og fremhævede, at Danmark har illustreret, hvordan der er alternativer til F-gasser, og at disse er billige at indføre. GP udtrykte endvidere tilfredshed med, at Danmark lægger afgørende vægt på, at de skrappe nationale regler skal bevares, hvis ikke EU-reglerne kommer op på samme niveau.

7. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forhandlingerne har været i gang siden januar 2013. På baggrund af kommentarer og forslag fra medlemsstater har formandskabet udsendt et revideret forslag. Ændringerne i forhold til Kommissionens oprindelige forslag er især, at der er indføjet en række definitioner; at tidsbegrænsningen for certifikater er slettet; at grænsen for servicering med kølemedier med en GWP over 2500 er hævet fra 5 tons til 40 tons CO₂ ækvivalenter. Det er desuden foreslået, at det frem til 2025 skal være tilladt at bruge genvundne f-gasser med et GWP på 2500 eller mere til servicering af eksisterende køleanlæg. Endeligt er artiklen om indsamling af emissionsdata slettet, og der er tilføjet nye forbud i bilag III mod hhv. stationært og mobilt køleudstyr, der indeholder HFC-gasser med en GWP over 2500. Generelt er der sket en tilnærmelse til Danmarks ønsker.

Danmark står indtil videre alene med ønsket om en hurtigere nedtrapning. Et par medlemsstater mener, at Kommissionens nedtrappingsplan under kvoteordningen er for ambitiøs, et par har udtrykt støtte, og resten har endnu ikke taget endelig stilling. Danmark, støttet af en anden medlemsstat, er ligeledes ene om ønsket om, at kvoterne ikke skal være gratis.

Der er opbakning til de nye markedsføringsforbud - både dem, der er foreslået af Kommissionen og dem, der er tilføjet af formandskabet. Flere medlemsstater bakker også op om yderligere forbud, såsom visse aerosoler, skum og køleudstyr indeholdende HFC-gasser med GWP på 2500 eller mere. Danmark har desuden også foreslået, at visse stationære airconditionanlæg og industrielle køleanlæg skal forbydes, men det forslag er ikke blevet bakket op af andre medlemsstater endnu.

Der er bred opbakning til, at forbuddet mod servicering og genpåfyldning af eksisterende køleudstyr, hvis GWP er på 2500 eller derover, kun skal gælde for anlæg med en fyldning svarende til 40 tons CO₂ eller derover. Der er ligeså opbakning til at bruge genvundne f-gasser med et GWP over 2500 til servicering.

Mange medlemsstater er skeptiske overfor forbuddet mod forudgående påfyldning af udstyr, og flere mener, at det ville være bedre, hvis HFC-gasser i importeret udstyr blev omfattet af kvoteordningen.

Der er fuld opbakning til at slette bestemmelsen om at uddannelsescertifikater kun skal have en gyldighed på 5 år.

Et flertal af medlemsstaterne har udtrykt negativt forbehold for de mange delegerede retsakter. Nogle mener, at retsakterne udgør en væsentlig ændring, og dermed er i strid med TEUF artikel 290. Andre stiller spørgsmålstejn ved, om det overhovedet er nødvendigt at kunne tilpasse

forordningen til den teknologiske udvikling, fordi markedet ikke vil ændre sig hurtigere, end at det godt vil kunne nås efter den almindelige lovgivningsprocedure.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment. Overordnet set er formålet med forordningen at reducere klimaforandringerne, hvor begrænsning i udledning af f-gasser er en af de mest omkostningseffektive indsatser mod klimaforandringerne. Den eksisterende forordning begrænser udledningen af f-gasser, men der er et potentiale for at nedbringe udledningen yderligere. Regeringen støtter derfor en stramning af f-gas reguleringen. Med udgangspunkt i den skærpede danske regulering af f-gasser, er det samtidig regeringens vurdering, at Kommissionens forslag visse steder kan gøres mere ambitiøst, idet der allerede på mange områder findes anvendelige alternativer til f-gasser.

Regeringen finder det positivt, at forslaget giver mulighed for at stimulere grøn vækst, og nedtrapningen af HFC-gasser forventes at styrke danske kølefirmaers markedsposition i Europa.

En samlet reduktion i EU's udslip af f-gasser vil også have en positiv effekt i Danmark, og regeringen anser det som en fordel, hvis EU-reglerne kommer op på niveau med det danske. I den forbindelse finder regeringen det væsentligt, at det høje danske beskyttelsesniveau ikke bliver svækket som følge af forslaget. Regeringen støtter derfor, at forordningen alene har hjemmel i TEUF artikel 192, stk.1, eftersom formålet med reguleringen først og fremmest er miljøbeskyttelse. Denne hjemmel giver Danmark mulighed for at opretholde den danske f-gas bekendtgørelsen, hvis de kommende EU regler samlet set måtte vise sig ikke at være på niveau med det nuværende danske beskyttelsesniveau.

Nedenfor redegøres for regeringens holdning til centrale emner i forslaget.

Kvoteordning

Regeringen støtter en kvoteordning, men mener nedtrapningen godt kan ske hurtigere. Da den danske f-gas bekendtgørelse trådte i kraft i 2002, skete der et større fald i brugen af HFC-gasser, end det fald, som den foreslåede nedtrapning vil medføre. En væsentlig forskel på dengang og nu, er, at teknikken til at anvende andre kølemidler end HFC-gasser er væsentlig mere udbredt i dag. Regeringen mener derfor, at nedtrapningen skal være mere ambitiøs og ske hurtigere. En mere ambitiøs nedtrapning vil også betyde en større stimulering af grøn vækst. Hvis der fortsat er opbakning fra andre medlemsstater til at tillade brugen af genvundne f-gasser, hvis GWP er på 2500 eller derover til servicering og genpåfyldning af eksisterende køleudstyr, mener regeringen at nedtrapningen skal justeres derefter, fordi sådan en bestemmelse vil betyde, at behovet for nye f-gasser med GWP over 2500 vil falde tilsvarende.

I Kommissionens forslag kan der gratis ansøges om HFC-kvoter, og i udgangspunktet tildeles 95 % af kvoterne gratis til private selskaber efter deres andel af det samlede forbrug i 2008-2011. Regeringen vil gerne skabe et incitament til, at der kun søges om den mængde HFC, som virksomhederne har brug for. Samtidig vil regeringen søge at sikre, at de prisstigninger, kvotesystemet vil medføre på f-gasser, tilfalder medlemsstaterne frem for private selskaber. De private selskaber har med Kommissionens forslag adgang til at overvælge kvoteværdien i produktprisen, selvom de har fået tildelt kvoten gratis. Derfor vil regeringen i forhandlingerne fremsætte forslag om at indføre fuld auktionering af kvoterne, og at provenuet fordeles til medlemsstaterne efter deres andel af f-gas udledningerne 2008-11. Et foreløbigt og meget usikkert

skøn over Danmarks mulige indtægter ved fuld auktionering af f-gaskvoter viser, at der maksimalt kan opnås et provenu på omkring 110 mio. kr. pr. år i 2015, faldende til ca. 74 mio. pr. år i 2030, baseret på Kommissionens foreløbige tal for et muligt kvoteloft for HFCer, salget af SF₆ i 2008-10 og en kvotepris beregnet ud fra de af Kommissionen forventede, marginale reduktionsomkostninger i 2030. Erfaringsmæssigt medfører introduktion af kvotesystemer dog, at kvotepriserne bliver væsentlig lavere end oprindeligt forudsagt, fordi aktørerne har, eller udvikler, billigere reduktionsmetoder. Derfor vil det danske auktionsprovenu formentlig blive mindre.

I forlængelse heraf, og for at reducere eventuelle problemer med substituerende f-gasser (som ikke allerede er omfattet af EU's kvotedirektiv), bør dækningsområdet for den foreslåede kvoteordning udvides. Regeringen foreslår således, at også SF₆ omfattes af kvoterne. Der vil være en begrænset omkostning for elkunderne herved. Energistyrelsen har beregnet omkostningen til maks. 5 mio. kr. i 2015, stigende til maks. 16 mio. kr. i 2030, som ved et elforbrug på 2010-niveau vil svare til en omkostning i 2015 på ca. 0,0001 kr. pr. kWh. En væsentlig del af denne omkostning vil ved brug af auktionering kunne tilbageføres til medlemsstaterne og videre til afskaffelse af særskilt dansk afgift på SF₆. Kvoteordningen bør derudover også omfatte PFC'er, som ikke allerede er omfattet af EU's Kvotedirektiv. Baggrunden er, at der ellers mangler incitament til at reducere brugen af disse gasser, og at PFCer vil kunne erstatte HFCer mv. Brugen af PFC er stort set forbudt i Danmark, og der vil derfor ikke være omkostninger for Danmark forbundet med dette forslag.

Stoffer, produkter og udstyr

Regeringen støtter både Kommissionens forbud og de to, der er foreslået af formandskabet. Den bedste måde at undgå udslip af f-gasser på, er ved helt at ophøre med at bruge dem. Regeringen finder det derfor positivt, hvis den endelige forordning indeholder flere forbud end dem, der indtil videre er foreslået, og at forbuddene træder i kraft så tidligt som muligt.

Det er vigtigt, at kvotesystemet ikke kan omgås ved at introducere stoffer med et højt GWP, der ikke er omfattet af kvotesystemet, som erstatning for stofferne omfattet af kvoteordningen. Den væsentligste risiko vil være, at PFC- og HFE-gasser i fremtiden vil blive anvendt i køleudstyr. Regeringen vil derfor foreslå, at det forbydes at anvende PFC- og HFE-gasser i nyt køleudstyr som erstatning for HFC-gasser. Stofferne bruges meget lidt i Danmark. Der vil derfor ikke være negative økonomiske konsekvenser af et sådant forbud.

Regeringen støtter forbuddet mod forudgående fyldning af visse typer af udstyr, som ikke er hermetisk lukkede. Forbuddet er centralt i forhold til at kunne høste potentialet for yderligere reduktion af udledning af f-gasser. Regeringen mener, at det sikrer en korrekt fyldningsmængde, når fyldningen sker på installationsstedet, og modvirker udslip ved, at det er en autoriseret person, der foretager installationen. Derudover forhindrer forbuddet en omgåelse af nedtrapningen ved at forhindre import af HFC-gasser til EU i ikke-hermetisk lukket udstyr. Kvoteordningen vedrører nemlig kun gasser solgt "alene", og ikke gasser indeholdt i produkter.

Regeringen støtter et forbud mod servicering og genpåfyldning af eksisterende køleudstyr, der indeholder f-gasser, hvis GWP er på 2500 eller derover. Kommissionens forslag om, at det skal gælde for udstyr med en fyldning startende ved 5 tons CO₂ ækvivalenter vil dog medføre betydelige omkostninger for erhvervslivet. Miljøstyrelsen har vurderet, at hvis grænsen sættes ved 40 tons CO₂ ækvivalenter, vil det for Danmarks vedkommende, som følge af den danske f-gas bekendtgørelse, kun berøre udstyr, der blev solgt før 2006. En sådan grænse vil dermed berøre langt

færre virksomheder og regeringen støtter derfor formandskabets forslag om at sætte grænsen ved 40 tons CO₂ ækvivalenter.

Uddannelse og autorisation

Regeringen finder, at Kommissionens forslag går unødigt langt i forhold til kravet om uddannelse og autorisation. Det eksisterende danske uddannelsesniveau sikrer et tilstrækkeligt niveau. I Danmark bliver kølemontører allerede uddannede til at kunne håndtere alle slags kølemidler, hvilket er væsentligt, da det kan bidrage til en hurtigere omskiftning til alternativerne. Den begrænsede gyldighedsperiode på fem år for certificeringer af kølemontører virker uhensigtsmæssig og unødigt byrdefuld, og regeringen støtter derfor formandskabets forslag om at slette bestemmelsen.

Lækagekontrol

Regeringen støtter, at hyppigheden af lækagekontrollen skal afhænge af kølemidlets GWP og dermed dets klimabelastning. Anlæg over en vis størrelse i kg bør dog kontrolleres uanset indholdet beregnet i CO₂ ækvivalenter.

Registrering

Regeringen er opmærksom på, at de nye registreringskrav giver en øget administrativ byrde, men vurderer, at oplysningerne vil være til gavn for overvågningen af området.

Mærkning

Regeringen støtter, at skummaterialer skal mærkes. Det er med til at synliggøre overfor forbrugerne, at produktet udgør en klimabelastning. Regeringen støtter også, at udstyr og produkter mærkes med CO₂ ækvivalenter, idet det gør det nemmere at forholde sig til deres klimabelastning. Det bør dog ikke være et krav, at mærkningen er så detaljeret, at den afslører hemmelige oplysninger om sammensætningen af gasserne.

Indberetning

Regeringen støtter, at der indføres indberetningspligt for yderligere 40 f-gasser, så Kommissionen derved får mulighed for at følge udviklingen på markedet. Begrænsning af import og produktion af f-gasser er et meget vigtigt element i forslaget. Det virker derfor rimeligt, at indberetning om markedsføring af mere end 10.000 tons CO₂ ækvivalenter skal kontrolleres af en uafhængig revisor.

Administrative byrder

For så vidt angår de nye administrative byrder der er forbundet med forslaget, herunder i forhold til uddannelse og autorisation, lækagekontrol, registrering og indberetning finder regeringen, at de samlet set er relativt begrænsede, og at de administrative opgaver, som foreslås, er centrale for at sikre overblik og kontrol med f-gasserne.

Forholdet til Ecodesign-direktivet

Regeringen mener, at det i forbindelse med vurderingen af, om der kan gives tilladelse til at anvende f-gasser, er fornuftigt at kigge på det samlede udslip af CO₂ fra produkter og udstyr i løbet af deres livscyklus. Eftersom det er klimabelastningen, der skal reduceres, virker det logisk at tillade brugen af f-gasser til udstyr og produkter, hvis det samlet set vil medføre en mindre klimabelastning, end hvis udstyret eller produktet ikke bruger f-gasser. Regeringen er dog skeptisk i forhold til, om det altid vil være muligt at sammenligne to forskellige typer udstyr/produkter, hvor

den ene bruger f-gas, og den anden ikke gør. Regeringen vil derfor foreslå, at bestemmelsen bliver slettet.

Delegerede retsakter

Delegerede retsakter giver Kommissionen mulighed for at ændre og supplere specifikke dele af den nye forordning. Regeringen kan overordnet set støtte dette, hvis retsakterne udbygger eller ændrer visse ikke-væsentlige elementer i forordningen.

Generelt for de delegerede retsakter, der berører tilpasningen af forordningen til den tekniske udvikling - dvs. beslutninger om at flere produkter skal forbydes, ændring i nedtrappingshastigheden, beslutning om hvilke stoffer der skal være omfattet m.m. - vedrører de alle sammen forordningens anvendelsesområde – og er derfor som udgangspunkt væsentlige elementer i forordningen. Derfor kan regeringen ikke støtte dem, i den form, de har i Kommissionens forslag. Det drejer sig især om bestemmelserne om nr. 1) lækagekontrol (art. 3(4)); nr. 2) genvinding (art. 7(2)); nr. 4) begrænsning i markedsføring af produkter og udstyr (art. 9(3)); nr. 5) mærkning og produktinformation (art. 10(7,2.led)); nr. 6) reduceret markedsføring af HFC-gasser (art. 13(5)); nr. 9) indsamling af emissionsdata (art. 18) og nr. 10 revision (art. 19(1)). Regeringen vil derfor arbejde for, at væsentlige elementer ikke kan ændres ved delegation til Kommissionen, men skal ændres efter den almindelige lovgivningsprocedure. Regeringen vil alternativt arbejde for, at bestemmelserne formuleres som implementerende retsakter, såfremt det er muligt inden for rammerne af TEUF art. 291, para 2., dvs. den implementerende retsakt skal sikre ensartet gennemførelse i medlemslandene.

Regeringen vil samtidig arbejde for, at de delegationsbeføjelser Kommissionen bliver tillagt, bliver præciseret således, at det politiske opdrag i bestemmelsen er tydeligt og Kommissionens råderum og eget skøn er tilsvarende afgrænset til ikke-væsentlige elementer.

Regeringen finder, at bestemmelserne om nr. 3) uddannelse og autorisation (art. 8(7)); nr. 5) mærkning og produktinformation (art. 10(7,1.led)); nr. 7) tildeling af kvoter til markedsføring af HFC-gasser (art. 14(6)); nr. 8) indberetning af produktion, import, eksport og destruktion (art. 17(5)) og nr. 10 revision (art. 19(2)) vedrører ikke-væsentlige elementer i forordningen, og derfor godt kan være genstand for delegerede retsakter.

Kommissionen foreslår generelt, at de delegerede retsakter skal tillægges dem for en ubegrænset periode. Det kan regeringen ikke støtte. Perioden bør være begrænset men med mulighed for automatisk fornyelse, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet tilbagekalder delegationen. Regeringen mener samtidigt, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis Kommissionen bliver pålagt at rapportere om de delegerede beføjelser efter en vis periode. Regeringen mener endvidere, at indsigelsesfristen mod en delegeret retsakt skal forlænges fra to til tre måneder.

Endelig mener regeringen, at ændringer til forordningen i form af delegerede retsakter skal vedtages enkeltvis, og ikke i en pakke.

Gennemførelsesretsakter

De af Kommissionen foreslåede gennemførelsesretsakter omhandler fastlæggelse af forskellige formater samt fastsættelse af referenceværdier til brug ved tildeling af kvoter. Regeringen kan støtte alle de foreslåede gennemførelsesretsakter.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat om sagen er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. februar 2013.

Det indstilles, at sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg.

PUNKT 4

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om Adgang til Genetiske Ressourcer og den Retfærdige og Ligelige Deling af Udbyttet ved deres Anvendelse i Unionen – KOM (2012) 576

- Tidlig forhandlingsoplæg
- Revideret notat

Resume

Formålet med forordningen er at gennemføre FN's Nagoya Protokol om Adgang til Genetiske Ressourcer og den Retfærdige og Ligelige Deling af Udbyttet ved deres Anvendelse således, at EU kan tilslutte sig Protokollen. Forordningen skal sikre, at EU lever op til Protokollens krav. Protokollen skal sikre, at leverandørlandet herunder ulandene en fair og retfærdig andel af det eventuelle overskud, som brugen af de genetiske ressourcer kaster af sig. Protokollen opstiller en række krav til den lovgivning, der i givet fald skal udmønte krav om forudgående tilladelse til at erhverve genetiske ressourcer i leverandørlandet, hvis et land vælger at kræve en sådan tilladelse. Protokollen stiller derudover krav til de lande, der huser brugere af genetiske ressourcer og til brugen af den traditionelle viden knyttet til genetiske ressourcer, som oprindelige og lokale samfund er i besiddelse af. I forordningen foreslås sanktioner i form af bøder, suspension af anvendelsen eller konfiskation ved overtrædelse af reglerne i forordningen.

I december 2012 vedtog Folketinget lov om dansk gennemførelse af Nagoya Protokollen, som bygger på forbud mod anvendelse her i landet af genetiske ressourcer og traditionel viden, der er erhvervet i strid med lovgivningen i de lande, de kommer fra. Loven vil sikre, at der kan foretages beslaglæggelse og konfiskation, som er nogle af de sanktioner, som foreslås i forordningen, idet disse tiltag forudsætter, at anvendelsen er ulovlig. Kommissionens forslag indebærer en tilsynsvirksomhed i henhold til en risikobaseret tilsynsplan. Det må forventes, at tilsynsvirksomheden vil være mere omkostningskrævende, end den der er forudset i den danske gennemførelse af Nagoya Protokollen. Forslaget berører ikke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Det irske EU formandskab agter at færdigforhandle teksten, således at Litauen kan sigte mod en første læsningsenighed med Europa Parlamentet i sensommeren/efteråret 2013.

1. Status

Kommissionen sendte den 4. oktober 2012 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192(1), og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget var til politisk debat på rådsmødet miljø den 21. marts 2013.

2. Formål og indhold

Formålet med forordningen er at gennemføre Nagoya Protokollen om Adgang til Genetiske Ressourcer og den Retfærdige og Ligelige Deling af Udbyttet ved deres Anvendelse til Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed således, at EU kan tilslutte sig Protokollen.

Nagoya Protokollen udbygger reglerne i Konventionen om den Biologiske Mangfoldighed (CBD),

der bekræfter staternes ret til deres genetiske ressourcer, herunder til at kræve forudgående tilladelse til adgangen til disse ressourcer og gensidigt aftalte vilkår, herunder om udbyttedeling for deres anvendelse. Protokollen opstiller en række krav til den lovgivning, der i givet fald skal udmønte krav om forudgående tilladelse, hvis et land vælger at kræve en sådan tilladelse. Protokollen stiller derudover krav til de lande, der huser brugere af genetiske ressourcer og til brugen af den traditionelle viden knyttet til genetiske ressourcer, som oprindelige og lokale samfund er i besiddelse af. Efter Protokollen skal disse lande sørge for, at genetiske ressourcer, der anvendes til forskning og udvikling, er erhvervet lovligt i de lande, ressourcerne kommer fra. De skal også sikre, at den traditionelle viden, der er af betydning for brugen af de genetiske ressourcer er erhvervet lovligt. De skal overvåge en overholdelse af disse regler og de skal give adgang til, at tvister om overholdelse af de gensidigt aftalte vilkår kan efterprøves ved domstolene.

Kommissionens forslag indeholder ikke regler, der omhandler adgangen til genetiske ressourcer i EU området. Kommissionen har vurderet, at der ikke er behov herfor, og dette overlades til de enkelte medlemsstater. For så vidt angår adgang til genetiske ressourcer i EU oprettes der en informationsplatform, hvor der kan udveksles erfaringer på området.

Kommissionens forslag til forordning pålægger brugerne af de genetiske ressourcer en særlig påpasselighed (due diligence). Forslaget pålægger således brugere af genetiske ressourcer at:

- Søge, opbevare og videregive til efterfølgende brugere oplysninger om
  - tid og sted for adgangen til de genetiske ressourcer og den traditionelle viden knyttet til disse ressourcer,
  - beskrivelse og identifikation af de genetiske ressourcer og den traditionelle viden
  - fra hvilken kilde ressourcerne og den traditionelle viden stammer,
  - rettigheder eller fravær af rettigheder i forhold til adgang og udbyttedeling og
  - adgangstilladelser og gensidigt aftalte vilkår, hvor dette er relevant.
- Indhente yderligere oplysninger eller bevis, hvor der hersker tvivl om lovligheden af adgangen eller anvendelsen.
- Indhente en korrekt adgangstilladelse og etablere gensidigt aftalte vilkår, hvor det viser sig, at de ikke er givet i overensstemmelse med den relevante lovgivning.

Oplysningerne skal opbevares i 20 år efter ophøret af anvendelsen af ressourcerne.

Forslaget indeholder regler om certificering for samlinger, der indsamler, opbevarer og videreformidler genetiske ressourcer. Sådanne samlinger kan ved en certificering få status af ”sikre samlinger/leverandører” (”trusted collections”). Det indebærer, at brugere af genetiske ressourcer eller traditionel viden anses for at have opfyldt deres påpasselighedspligt, hvis de erhverver ressourcerne eller den traditionelle viden fra en certificeret samling.

Det foreslås, at brugere af genetiske ressourcer skal erklære, at de opfylder påpasselighedspligten i forbindelse med ansøgning om offentlige forskningsmidler, ansøgning om produktgodkendelse eller ved markedsføring af produkter, der er baseret på genetiske ressourcer.

Forslaget fastlægger regler for medlemsstaternes kompetente myndigheders tilsynsarbejde. Der foreslås regelmæssige tilsyn baseret på en risikobaseret tilsynsplan samt ekstraordinære tilsyn, når informationer om problemer gør det relevant. Ved tilsyn foreslås den kompetente myndighed at kunne give påbud om forbedringer af procedurer, om indhentning af nødvendige tilladelser m.v., og at kunne beslaglægge ulovligt erhvervede ressourcer og påbyde standsning af anvendelsen.

Der skal fastlægges sanktioner, som i forslaget til forordning kan være i form af bøder, suspension af anvendelsen eller konfiskation ved overtrædelse af reglerne i forordningen.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Rapportøren Sandrine Bélier (De Grønne) præsenterede sin rapport den 24. april, og det forventes at Parlamentets Miljøkomité (ENVI) stemmer om rapporten den 10. juli. Parlamentets endelige udtalelse forventes at foreligge den 22. oktober.

Den foreliggende rapport foreslår en række ændringer i forordningsforslaget, som har til hensigt at sikre fuldstændig efterlevelse af Nagoya-protokollen, og som på visse punkter i særlig grad imødekommer synspunkter fremsat af udviklingslandene i de internationale forhandlinger om Nagoya-protokollen.

4. Nærhedsprincippet

Det er nødvendigt, at der fastsættes regler for hele EU's område for at EU kan tiltræde Nagoya Protokollen.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Kommissionens forordningsforslag berører lov nr.1375 af 23. december 2012 om udbyttedeling ved anvendelse af genetiske ressourcer. Loven forbyder anvendelse her i landet af genetiske ressourcer eller traditionel viden tilknyttet genetiske ressourcer, når disse er erhvervet i strid med lovgivningen herom i det land de kommer fra. Forordningsforslaget vil være et supplement til den danske lov og vil i den foreliggende form ikke medføre behov for ændring af loven. Loven indeholder hjemmel til at udstede regler, der er nødvendige for at anvende forordningen i Danmark.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget indebærer en tilsynsvirksomhed med danske virksomheder og forskningsmiljøer i henhold til en tilsynsplan. Der er i forslaget lagt op til, at Kommissionen under en komite-procedure hvor medlemsstaterne vil blive hørt, kan vedtage gennemførelsesregler, der nøjere fastlægger denne tilsynsvirksomhed. Et nærmere skøn over omkostningerne afhænger af den nærmere udformning af sådanne efterfølgende gennemførelsesregler. Det må imidlertid forventes, at tilsynsvirksomheden vil være mere omkostningskrævende, foreløbigt skønnet i størrelsesordenen 1-2 årsværk udover, hvad der er forudset i forbindelse med implementeringen af den danske lov til gennemførelse af Nagoya Protokollen.

Merudgifter afholdes jf. budgetvejledningen indenfor Miljøministeriets eksisterende bevillinger.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Kommissionen har ikke fremlagt præcise vurderinger af de økonomiske og administrative konsekvenser for brugerne af genetiske ressourcer. Det må antages, at seriøse brugere af genetiske ressourcer allerede sikrer sig, at det anvendte materiale er erhvervet lovligt i leverandørlandet. De ekstra omkostninger til dokumentation som forslaget lægger op til må således forventes at være af mindre omfang. En række danske bioteknologiske, fødevarer- og farmaceutiske virksomheder udvikler produkter baseret på udnyttelse af genetiske ressourcer. Dansk Industri har i 2010 estimeret, at alene den danske farmaceutiske industri årligt producerer produkter baseret på genetiske ressourcer for samlet op mod 21 mia. kr., hvilket svarer til knap halvdelen af den samlede

farmaceutiske produktion. Visse kosmetikvirksomheder, planteforædlingsvirksomheder og f.eks. virksomheder som udvikler pesticider benytter også i nogle tilfælde genetiske ressourcer.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget berører ikke beskyttelsesniveauet i Danmark, men kan indirekte påvirke beskyttelsesniveauet positivt i de lande der leverer genetiske ressourcer

6. Høring

Forslaget har været sendt i høring i specialudvalget for miljøspørgsmål med frist den 2. november 2012. Der er indkommet svar fra 3F og Danmarks Naturfredningsforening.

3F oplyser, at de kan støtte den foreslåede danske indstilling.

Danmarks Naturfredningsforening finder, at udkast til forordning i højere grad skal tage udgangspunkt i leverandørlandenes behov for at udarbejde lovgivning og regulering i forbindelse med implementering af Nagoya Protokollen.

Sagen blev den 27. februar 2013 behandlet i Miljøspecialudvalget, hvor der fremkom flg. bemærkninger:

Greenpeace udtrykte støtte til den danske holdning om, at der i forordningen indføres et klart forbud mod ulovlig anvendelse af genetiske ressourcer og traditionel viden, og opfordrede til at Kommissionens tekst indeholdt en opstramning med hensyn til sanktioner for overtrædelse af forordningen. Greenpeace spurgte herefter til, hvad straffen ville være, hvis erhvervet anskaffer sig genetisk materiale ulovligt? Man henviste til FLEGT-forordningen, hvor medlemslandene ikke har ens sanktioner for overtrædelser. Desuden foreslog Greenpeace, at man kunne overveje - i henhold til Nagoya-protokollen artikel 10 om "global multilateral benefit-sharing mechanism" - at foreslå en henvisning til en fond i forslaget, således at virksomheder betaler til fonden, som senere kan bruges til at betale for genetisk materiale erhvervet uden en tilladelse.

Sagen blev den 22. maj 2013 behandlet i miljøspecialudvalget, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace udtrykte støtte, men ønskede en afklaring for baggrunden for formuleringen "Danmark finder desuden, at forordningen også bør omfatte basal ikke-kommerciel forskning af genetiske ressourcers biokemiske sammensætning, idet en undtagelse heraf vil være i strid med Nagoya-protokollen".

92-gruppen tilkendegav interesse i en vurdering af, hvor mange medlemslande, der var imod en stram fortolkning af Nagoya Protokollen.

7. Forhandlingsituationen

Forslaget har siden november 2012 været forhandlet på 6 arbejdsgruppemøder i Rådets miljøarbejdsgruppe. Forhandlingstemaerne har indtil videre fokuseret på flg. elementer:

- Hvorvidt forslaget skal omhandle traditionel viden, hvor en række lande anser emnet for alene at være medlemsstatskompetence.
- Hvorvidt forslaget skal omfatte basal, ikke-kommerciel forskning i genetiske ressourcers biokemiske sammensætning.

- Hvorvidt forslaget skal udbygges for at leve op til protokollens bestemmelser om administrative kontrol punkter ("check-points").
- Hvorvidt der skal oprettes en ordning med certificerede samlinger af genetiske ressourcer.
- Udskydelse af ikrafttræden af dele af forordningen.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark bør forholde sig positivt til en gennemførelse af Nagoya Protokollens regler i EU og dermed generelt støtte Kommissionens forslag.

Gennemførelsen af protokollens krav til brugerlandene bør afspejles så nøjagtigt som muligt i forslaget, herunder protokollens krav om kontrolpunkter. Det bør derfor tilstræbes, at forordningen sikrer leverandørlandenes stilling bedst muligt i tilfælde af overtrædelse af deres nationale regelsæt. Med henblik herpå er der i den danske lov om gennemførelse af Nagoya Protokollen indført et decideret forbud mod anvendelsen af ulovligt erhvervet materiale eller traditionel viden.

Kommissionens forslag indebærer i modsætning hertil alene en due diligence pligt. Danmark bør derfor i forhandlingerne forsøge, at få præciseret de områder hvor medlemslandenes nationale forpligtigelser er gældende idet en due diligence pligt ikke retter sig mod ressourcernes legale status, men kun mod de forholdsregler, der er taget. Forslaget bør desuden indeholde en fastlæggelse af, hvad der forstås ved ulovligt erhvervet materiale eller viden, idet det foreslås, at sanktionen bl.a. kan indeholde beslaglæggelse eller konfiskation af dette materiale/denne viden. Danmark finder desuden, at forordningen også bør omfatte basal ikke-kommerciel forskning af genetiske ressourcers biokemiske sammensætning, idet en undtagelse heraf vil være i strid med Nagoya-protokollen.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er orienteret om sagen ved grund- og nærhedsnotat oversendt til udvalget den 19.november 2012.

Det indstilles, at sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg.